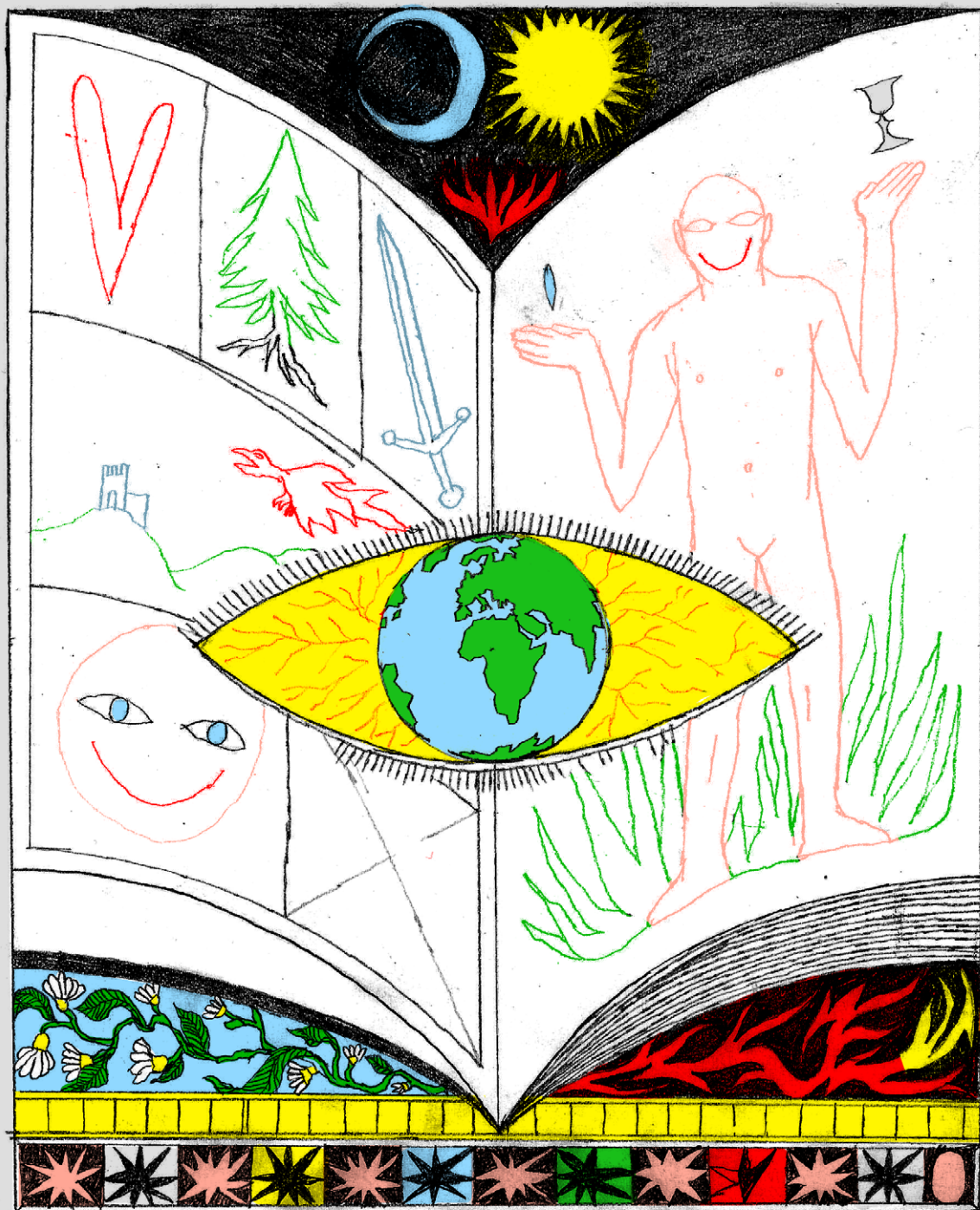

NEJLEPŠÍ / KNIHY / DĚTEM

Výběr z českých knih pro děti a mládež 2022/2023

Partneři publikace:

Tato publikace vychází s laskavým přispěním Nadace Miroslava Šaška

Katalogy projektu

NEJLEPŠÍ / KNIHY / DĚTEM

najdete také na stránkách:

www.nejlepsiknihydetem.cz

www.facebook.com/NejlepsiKnihyDetem

ISBN 978-80-908778-2-5

Rok se s rokem sešel a opět vám můžeme nabídnout výběr knih pro děti a mládež za poslední rok (od září 2022 do září 2023). Zůstáváme u 36 titulů a nemění se ani formát. Katalog vychází pravidelně od let 2012/2013, završujeme tedy první dekádu existence, a proto jsme na úvod zařadili i vyjádření tří odborníků z praxe, kteří katalog využívají. Novinkou aktuálního katalogu jsou přidáné QR kódy, které čtenáře nasměrují na webové stránky s ukázkou z knihy.

Jádro aktuálního výběru tvoří rozmanité knižní tituly určené čtenářům ve věku sedmi až jedenácti let. Tematická paleta je mimořádně pestrá: do říše zvířat zavítáme hned několikrát (*Tasemnice hledá byt*, *O kapku víc*, *Já, chobotnice*, *Meky, mek! Skutečný svět zvířatek*), nahlédneme ale také do rozlehlé, s láskou opečované zahrady (*Tajemství staré zahrady*), do fascinující Sluneční soustavy (*Vesmírníček*) či záladného lidského těla (*Záladnosti těla*), pozornost jistě přitáhne i dětský horor (*Pan Nikdo a bílá tma*), pražská legenda (*Legenda o svatých holčičkách*) či komplexně pojednaný fenomén času (*Ted*). Těší nás, že napříč věkovými kategoriemi můžeme doporučit také pět básnických knih – pro nejmenší děti i náctileté – a přitom vedle zavedených tvůrců poezie pro děti (Robin Král, Ester Stará) představit také nováčky v této oblasti (Ondřej Hrabal, Vít Janota).

U komiksu pro děti a mládež pozorujeme jistý trend ve vydávání souborových svazků shromažďujících aktuální seriály: to dlouho nebylo, knižně se tiskla především klasika, v tomto katalogu jsou ale zařazeny hned tři soubory nedávných časopiseckých komiksů (*Matylda a Růžověj vlk*, *Morčata v akci*, *Hubert & Hugo 2*). Ožívuje se i dlouho stagnující žánrová krajina, přibyl pokus o komiks superhrdinský (*Supro*) stejně jako experiment se sešitovým vydáváním (*Prašina – Kroniky*).

Přivítali jsme i dvě nová nakladatelství – Knižní stezku k dětem, spojenou s akcemi na podporu čtenářství v Centru české dětské knihy, a progresivně se rozvíjející nakladatelství romské literatury Kher. Doufáme, že s jejich produkcí se budeme nadále setkávat. Nezapomínáme ani na české autory zavedené v zahraničí, jejichž umělecký význam je nepopiratelný (Petr Horáček), a ctíme výročí klasiků oboru a vítáme opětovná vydání jejich knih v nové grafické úpravě (Alois Mikulka).

Výrazněji jsou zahrnuta i knižní vydání školních a absolventských prací studentů a studentek našich výtvarných škol a fakult. Ve všech případech jde o práce výtvarně nápadité, precizně graficky vypravené a tematicky přitažlivé (Katerina Karolík, Marto Kelbl, Lucie Lučanská).

Kolektiv autorů

Z OHLASŮ NA KATALOG NEJLEPŠÍ KNIHY DĚTEM A JEHO DESETILETÉ UÝROČÍ:

Katalog *Nejlepší knihy dětem* je z mého pohledu metodika pro školní knihovny skvělá pomůcka, kterou mám vždy po ruce. Není školení či seminář, na kterém by katalog chyběl, a mohu pozorovat, jak velký je o něj zájem ze strany učitelek a učitelů základních škol. Velkým pomocníkem je i pro české učitele a učitelky v zahraničí, kde mají velmi omezený přístup k výběru knih ze současné produkce literatury pro děti a mládež. Oceňuji též tištěnou podobu katalogu, se kterou se dá dále pracovat. Můj „osobní exemplár“ je plný kontextuálních poznámek a námětů na práci s knihou v rámci čtenářských dílen.

Najít mezi velkým množstvím knih, které každoročně vycházejí, kvalitní tituly není vždy jednoduché. Katalog *Nejlepší knihy dětem* velmi dobře slouží jako kvalitní pomocník a moc rády ho i při naší práci doporučujeme rodičům, pedagogům i dalším blízkým. Najdeme zde tipy pro čtenáře různých věkových kategorií, včetně knih pro starší čtenáře. Za každoročním výběrem titulů stojí tým odborníků a odbornic, kteří dětským knihám rozumí, a jejich doporučení jsou tak zárukou kvality. Výhodou katalogu také je, že existuje i v tištěné variantě, je možné ho vyvěsit ve třídě či knihovně a nechat se inspirovat ke čtení.

Projekt *Nejlepší knihy dětem* považuji za přínosný pro pedagogy, pro žákyně a žáky, ale také pro rodiče. Odborný autorský kolektiv totiž každoročně přináší přehledný a rozmanitý výběr titulů, které mají potenciál mladé čtenáře nejen zaujmout a pobavit, ale také jim předat něco navíc, ať už jsou to nové znalosti nebo třeba vztah ke čtení a literatuře vůbec. V žádném případě ale nejde o prostý výčet; každý titul je řádně představen. A tak kdokoliv, kdo si právě vybírá knihu k přečtení, má vždycky kam sáhnout – bez obav, že by snad sáhnul vedle.

Jiří Linhart, Gymnázium Kodaňská

3+

PETR HORÁČEK NEJLEPŠÍ DÁREK

ukázka z knihy

Ilustroval autor
Praha, Portál 2023,
32 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-262-2020-6
věk 3+

Petr Horáček se řadí mezi úspěšné české umělce, kteří se prosadili i v zahraničí, kde trvale žijí. Horáčkovy knihy vycházejí původně v angličtině, ale v českém překladu vyšla většina jeho leporel a obrázkových knih, v nichž zvířecí postavy hledají přátelství, vánoční hvězdu, nejkrásnější místo na světě nebo jak se na světě nebát. Jeho knihy zpravidla nemají sentimentální tón, svým didakticky zaměřeným laděním uvádějí děti do harmonizujících vztahů a poukazují na schopnost radovat se z každodenních her, nalézat fantazii a prožívat spoluúčast. V aktuální novince se dva kocouři Tom a Mot obdarují dárky, které lze snadno najít na ulici – pírkem a kuličkou –, v jejich představách se v nich ale zračí celý vesmír. V tomto slavnostním deštivém dnu si venku hrají a na jeho závěr, jak se dalo očekávat, si pochutnají na kakau a dortu, slaví přece narozeniny. Rozevlátou barevnost knihy posilují teplé temperové tóny, samotní kocouři jsou vlepováni do celostránkových kreseb, a znásobují tak dynamičnost vypravování.

Petr Horáček (1967) je český ilustrátor žijící se svou rodinou v britském Worcesteru. Vystudoval SOVŠ Václava Hollara a Akademii výtvarných umění v Praze, po jejím dokončení odešel do Anglie. Jeho knihy pro děti vycházejí po celém světě a jsou čtenáři i kritikou vysoce ceněny: za svá první leporela *What Is Black and White* a *Strawberries Are Red* získal ocenění Newcomer (2001) a opakovaně jsou vyhlášovány nejlepšími obrázkovými knihami roku např. v Nizozemsku nebo Velké Británii. Jako první vyšly v češtině jeho práce *Nový domek pro myšku* a *Husa Liza* (2012) s pokračováním *Husa Liza a vánoční hvězda* (2013, 2021). Následovala řada dalších titulů, z novějších připomeňme *O myšce, která se nebála* (2019), *Jak myška snědla měsíc, Nejkrásnější místo na světě* (obě 2020) nebo *Kamarád pro medvěda* (2022).

3+

ROBIN KRÁL - ALICE NIKITINOVÁ BYDLÍME HNED VEDLE ZOO

ukázka z knihy

Ilustrovala **Alice Nikitinová**
Praha, Meander 2023,
12 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7558-208-9
věk 3+

Titul hravého leporela si autoři vypůjčili hned z prvního čtyřverší, které díky rýmu se slovem díra přizve na scénu – tapíra. Následují hroší a marabu, makak i kočkodani, zkrátka žádná nuda s domácími zvířátky, žádné „kočička dělá mňau a pejsek haf“. Robin Král přitom neopouští bezpečný přístav domova: setkání s exotickou zvěří ze zoo se odehrává během ranního vypravování do školy a do práce. Bystrým komentátorem neobvyklých setkání je tatínek, který se dovede vypořádat s každým překvapením: s hrochy u skříňně zachází něžně, pak ještě projít kolem sovy sněžné a na lviici se musí mazaně – co takhle nabídnout jí lasagne? Rytmické verše a originální rýmové páry tříbí jazykový cit, rozšiřují slovní zásobu a především pobaví, stejně jako akvarely Alice Nikitinové, které s laskavostí a autenticitou dokumentují, co je tu psáno „bílé na barevném“.

Robin Král (1981) absolvoval estetikou na FF UK a scenáristiku na VOŠ při Konzervatoři Jaroslava Ježka, kde nyní působí jako pedagog.

Zaměřuje se především na poezii pro nejmenší. Svět dětských snů a přání zachytil v poetických pásmech *Z Kroměříže do Paříže* (2011), *Tonča a krasojedec* (2019) či v netopýří hříčce *Ferdinand!* (2013). Veřejnost i kritiky zaujal *Vynálezárium*, básněmi rozličných forem, ilustrovanými Janou Hruškovou (Magnesia Litera 2016). Překvapil vtipným leporelem *Jsou tam kuny* (2021, ilustrace Ester Nemjů).

Alice Nikitinová (1979) vyrůstala v Kyjevě, kde vystudovala střední uměleckou školu. V Praze na AVU absolvovala obor malba u prof. Jiřího Sopka. Během rezidenčního pobytu v Amsterdamu ovlivnilo její tvorbu abstraktní umění. Věnovala se převážně malbě a instalaci. Osobní mateřská zkušenost jí přivedla ke knižní ilustraci a autorské tvorbě. V nakladatelství Meander vydala autorská leporela *Doma* a *Venku* (obě 2021), ilustrovala též poezii pro děti Ivana Wernische a Robina Krále.

5+

MARTO KELBL TAM A ZPĚT

ukázka z knihy

Praha, Meander 2023,
42 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7558-229-4
věk 5+

„Palindromy, z řeckého palindromos, neboli běžící pozpátku, jsou slova, věty, čísla nebo melodie, které se dají číst stejně tam a zpět. Tato ilustrovaná sbírka je představuje v deseti větách, devíti slovech a jednom názvu grónského měsíčka,“ stojí na zadních deskách neobvykle výškové knihy Marta Kelbla, vydané jako 51. svazek edice Repolelo nakladatelství Meander, a mohlo by se zdát, že vlastně ani není mnoho co dodat. O čem se ale v anotaci nehovoří, jsou pro knihu zcela zásadní a určující ilustrace, které čtenáře s jistotou přitáhnou a nepustí. Nápaditě staví na kombinaci výrazné, ale přitom limitované barevnosti a citlivě zacházejí s plochou, rastroem i texturací. Použitím takřka důsledné osové symetrie nabízejí originální vizuální „překlad“ určujícího principu palindromu, čímž dodávají vybraným slovním hříčkám nový život. Ať tedy jako čtenáři uhranuti sledujeme „Ale jak ta Katka jela“, nebo že „Kuna nese nanuk“, pokaždé už se těšíme, co bude následovat s otočením strany. Kniha *Tam a zpět* získala v roce

2020 druhé místo ve studentské kategorii soutěže Nejkrásnější česká kniha roku.

Marto Kelbl (1996) vystudoval obor ilustrace na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Již za svoje školní práce stihl posbírat mnohá ocenění: jeho silent book *Nezlomní přátelé* se propracoval mezi třináct finalistů italské soutěže Silent Book Contest 2022, jeho diplomová práce *They, them* získala v roce 2022 cenu nakladatelství Albatros v Národní ceně za studentský design a o rok později za ni byl nominován na Czech Grand Design v kategorii ilustrátor roku (přepřacovanou verzi této diplomové práce aktuálně připravuje nakladatelství Paseka k vydání pod titulem *Ani holka, ani kluk*). Pro nakladatelství Meander ilustroval lepopro Ivony Březinové *Není oko jako oko* (2022).

5+

ALOIS MIKULKA O ZVÍRÁTKÁCH A DIVNÝCH VĚCÍCH

ukázka z knihy

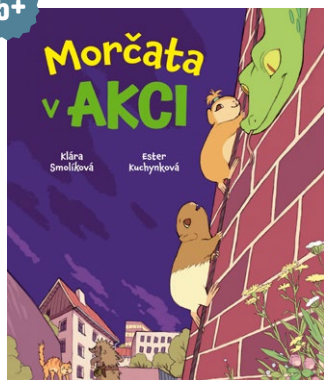
Praha, Argo 2022,
95 stran, samostatné vydání druhé
ISBN 978-80-257-3907-5
věk 5+

Soubor Mikulkových ztřeštěných pohádek *O zvířátkách a divných věcech* vydalo brněnské nakladatelství Blok v roce 1965 a později se stal součástí *Houpacích pohádek* (1987). U příležitosti letošního významného životního jubilea Aloise Mikulky nyní vyšel jeho pohádkový soubor v nové grafické úpravě, která si zasluhuje naši pozornost. Alois Mikulka patří neodmyslitelně k tvůrcům novátorských postupů autorské pohádky v šedesátých letech. Své texty nezaměnitelným způsobem sám ilustroval, jeho kresby lze nazvat groteskními až absurdními, ale přitom v sobě mají dětský úžas a až folklorní nádech. Kniha má původní barevnou obálku a její ilustrace jsou vyvedené ve výrazném odstínu červené a modré barvy. Pohádky vyprávějí kupříkladu o tygrovi Fridolínovi nebo trumpetě a žízalách s velkou dávkou humoru a pochopením pro malé trable. Příběhy jsou završeny poetickou pointou, kdy je jedna smutná ohořelá hvězdička nakonec spokojená, že ji žirafa okusující obláčky obalila do staniolu a může dále svítit. V další pohádce

se neposlušné slůně nachladí, poté co se napilo ledové vody po hokejovém zápase a nedalo na stokrát opakované papouškovo doporučení. A v samotném závěru vystupuje i malinké ciilink autičko, které navzdory všem vyhraje velké závody.

Alois Mikulka (1933), malíř, autor a ilustrátor, absolvent VŠVU v Bratislavě. Jeho rozsáhlá malířská a sochařská tvorba byla vystavena v rodném Brně pod názvem *Nemoderma* (2022), o rok dříve vyšla na jeho počest monografie Jaroslava Maliny *Alois Mikulka*. První autorské knihy začal vydávat na počátku šedesátých let (*Aby se děti divily*, 1961, *O vynálezci dětských snů*, 1962). Sám označuje své knihy jako klauniády, ilustrace bývají součástí Mikulkova kresleného jakoby neumělého dětského písma (*Kouzelná dvířka*, 1968, *O Pidižvilovi Velikém*, 1971), v pozdější tvorbě se pustil do parodování klasických pohádek až do absurdních podob (*O jelenovi s kulometem a jiné trampské zkazky: pro trampy, zlatokopy, stopaře, cestovatele a milovníky táboráků*, 1996).

5+

KLÁRA SMOLÍKOVÁ - ESTER KUCHYŇKOVÁ MORČATA V AKCI

ukázka z knihy

Praha, Crew 2022,
60 stran
ISBN 978-80-7679-253-1
věk 5+

K titulní dvojici morčat se jmény Druk a Šasí se při jejich slavném útěku ze zverimexu „U dvou sardinek“ přidá trochu nečekaný společník – krajta Čandra. Všichni tři společně se učí přežít v džungli velkoměsta: musejí se postarat o něco k snědku i nalézt bezpečnou střechu nad hlavou. Jakkoli by snad název knihy mohl naznačovat opak, městským dobrodružstvím Druka, Šasí a jejich kamarádů zpravidla nedominují napínavé zápletky a epicky vystavěné děje. Silnou stránkou *Morčat v akci* jsou mnohem spíše civilní a zábavně konstruovaná epizodická líčení všednodenních peripetií zvířecích protagonistů, která podtrhuje i přitažlivá, přehledná a menším čtenářkám a čtenářům snadno srozumitelná komiksová kresba. Krátké příběhy otiskované původně v časopise *Tečka* doplňují pasáže ilustrované prózou a příležitostně je do děje bezešvě vtělen i drobný naučný exkurz: třeba o tom, jak ve městech vypadá koloběh ročních období.

Klára Smolíková (1974) studovala estetiku a teorii kultury na FF UK.

Píše knížky pro děti (např. *Vesmírná zásilkovna*, 2023) a scénáře ke komiksům (např. *Viktorka a vesmírná dobrodružství*, 2014, *Pozor, v knihovně je kocour!*, 2019) i večerníčkům (*Vynálezce Alva*, 2012). Ve své tvorbě často kombinuje edukativní a zábavní prvky, vytváří pracovní listy a další didaktické materiály, působí též jako lektorka.

Ester Kuchynková (1993) vystudovala ilustraci na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Věnuje se knižní ilustraci (např. nové vydání *Hochů od Bobří řeky* Jaroslava Foglara z roku 2018, fantasy „příběh dětí z Končiny“ Kláry Smolíkové *Začarovaný hvozd*, 2019) a především komiksu. Pro čtvrtletník *Ahoj divočino* kreslí komiks *Divoká dvojka* (na scénáře Kláry Smolíkové), spolu s Kateřinou Čupovou připravila i tříšesitový komiks *Prašina – Kroniky: Podivné procházky* (2023).

5+

PETR STANČÍK POHÁDKY PRO ZLOBIVÉ BAGRY

ukázka z knihy

Ilustrovala **Galina Miklínová**
Praha, Píkola 2022,
64 stran
ISBN 978-80-242-8287-9
věk 5+

Čtveřici dobře známých pohádek ušil zkušený vypravěč Petr Stančík zcela nový kabát: pohádkové postavy v jeho moderním podání vystřídaly bagry a buldozery, jeřáby a míchačky. S notnou dávkou fantazie převedl obvyklé zápletky (spojené často s cestou do světa a hledáním nevěsty) do prostředí stavebních strojů a důsledně uplatnil i patřičný slovník, což je spolehlivý zdroj jazykového humoru, jak je ostatně patrné i z názvů jednotlivých pohádek: *O bagrovi, který si nečistil zuby*, *Jeřáb, Míchačka a Lejzroň*, *Jak dělala bagr brajgl a bugr* a *Nekonečná pohádka o nenažraném bagrovi*. Autor se touto útlou knihou hlásí k tradici nonsensových pohádek, zejména k oblíbené tvorbě Miloše Macourka. Ilustrace Galiny Miklínové v dominantní žluté barvě odkazují k smělé nadsázce, o níž se opírá Stančíkův suverénní text.

Petr Stančík (1968), básník, prozaik a esejist, v literatuře až do roku 2006 vystupoval pod pseudonymem Odillo Stradický ze Strdic. Studoval na PedF UK a na DAMU,

pracoval jako režisér a textař. Prahu za prusko-rakouské války učinil kulisou detektivní frašky *Mlýn na mumie* (2014, Magnesia Litera 2015). Pro dětské čtenáře rozvíjí po úspěšném thrilleru *Mrkev ho vcucla pod zem* (2013) sérii příhod tří kamarádů pod zkratku *H2O (H2O a tajná vodní mise*, 2017; *H2O a poklad šíleného oka*, 2018; *H2O a pastýřové snů*, 2019; a zatím poslední díl *H2O a Zlaté slzy*, 2021). V knize *Faustův dům a díra do stropu* (2021) tematizoval městské pověsti a rozšířil jejich repertoár o jednu navíc.

Galina Miklínová (1970) absolvovala VŠUP v ateliéru filmové a televizní grafiky. Zabývá se animovaným filmem (mj. televizními večerníčky) a knižní ilustrací. Do širšího povědomí dětských čtenářů se dostala výtvarným doprovodem pohádek a básnických sbírek Pavla Šruta *Pavouček Pája* (2001), *Veliký tůdle* (2003), *Verunka a kokosový dědek* (2004, Čestná listina IBBY 2006), *Příšerky & příšeři* (2005) a *Šišatý švec a myšut* (2007). Ilustrovala i jeho populární trilogii o lichožroutech.

7+

MONIKA ČECHOVÁ GOLASOVSKÁ TAJEMSTVÍ STARÉ ZAHRADY

ukázka z knihy

Ilustrovala **Aneta Františka Holasová**
Praha, Labyrint 2022,
160 stran
ISBN 978-80-86803-78-4
věk 7+

Teta Alžběta odkázala rodinně malé Elišky svoji zahradu s útulným domkem a skleníkem, o kterou se celý život láskyplně starala. Pečlivě si také vedla zahradní deník, který Eliška díky kocour Marcipánovi, novému rodinnému příteli, objeví v komodě hned během své první návštěvy. Víkendový pobyt na rozlehlé zahradě je plný báječných dobrodružství a překvapení – tatínek obdivuje zeleninové záhony, maminka luční květiny a bylinky, Eliška odhaluje poklady ukryté ve staré komodě. Co chvíli se rodina vrací k obdivuhodnému deníku, který přináší tolik pozoruhodných informací – jak pečovat o zahradu, jak citlivě využívat vše, co nabízí, k čemu je dobrý kompost, jak si obstarat domácí lékárníčku. Kniha tak zdařile kombinuje jednoduchý příběh, jehož klíčovým sdělením je respekt k vzácnému dědictví a nastolení až idylické sounáležitosti, s nevtíravě podaným zahradnickým know how pro malé zahradnice i zahradníky. Velkoryse koncipovanou publikaci zdobí výtvarný doprovod Anety Františky Holasové, který

podtrhuje harmonické ladění, vnáší do příběhu pohádkovou atmosféru i jemný shovívavý humor, ale také spolehlivě plní úlohu názorných ilustrací, které doprovázejí bohatou faktografickou složku knihy.

Monika Čechová Golasovská (1973) studovala tradiční čínskou medicínu na institutu TČM v Brně a v rámci měsíční stáže též na univerzitě a na klinice v čínském Tchiew-tinu. Poskytuje poradenství v oblasti fyto terapie, pořádá kurzy pro děti i dospělé. Knižní debut *Bylinkář* (2019) vydala ve spolupráci s nakladatelstvím Labyrint a okruhem tvůrců časopisu *Raketa*, *Tajemství staré zahrady* (2023) je jeho volným pokračováním.

Aneta Františka Holasová (1985) podrobněji na straně 14.

7+

ONDŘEJ HRABAL – ALŽBĚTA Z. GÖBELOVÁ TASEMNICĚ HLEDÁ BYT

ukázka z knihy

Ilustrovala **Alžběta Z. Göbelová**
Brno, Host 2022,
56 stran
ISBN 978-80-275-1371-0
věk 7+

Vtipná, sebevědomá a někdy až prostořeká poezie Ondřeje Hrabala adoruje 26 zvířecích druhů v duchu hesla „každé zvíře si zaslouží svoji báseň“. Začíná se u amura a končí u zajíce, abecední princip řazení si však žádá i tvory s exoticky znějícími jmény, jako je wyandotka nebo již vyhynulý xiphactinus. Každému živočichu je v nevědním abecedáři věnovaná celá dvojstrana: občas mírně výstřední básně s rapovou dikcí a údernými rýmy doplňují okénka naučného charakteru a nescházejí rozverné celostránkové ilustrace, které zaujmou vtipnými detaily a odstíněnou barevností. Zvířata i lidé působí přátelsky a mnohdy udiveně, snad v aluzi na dialogový charakter Hrabalových básní. Autor originální „zvířecí poezie“, konvenující vkusu i jazyku dnešních teenagerů, nezapře bohaté zkušenosti performer, resp. čtyřnásobného finalisty mistrovství ČR ve slam poetry. Jediným bonusem v knize je QR kód s odkazem na YouTube kanál, kde lze shlédnout vybrané básně v přednesu samotného autora.

Ondřej Hrabal (1995) vystudoval anglistiku na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, absolvoval zahraniční studijní pobyt ve Španělsku a Velké Británii. Je činný jako básník, slamer, copywriter a editor, podílel se na organizaci ostravského literárního festivalu Inverze a literárního programu Letní filmové školy v Uherském Hradišti. Vede nakladatelství Nugis Finem Publishing. Vydal tři básnické sbírky, debutoval v roce 2019 svazkem *Nezkoušej se usmát*.

Alžběta Zatloukalová Göbelová (1991) studovala v ateliéru animované tvorby na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Účastní se mezinárodních workshopů pro animátory, působí jako scenáristka, animátorka a režisérka. Za studentský snímek *Duchařina* (2017) získala hlavní cenu poroty festivalu Zlínský pes, natáčí také hudební videoklipy. Ilustrovala několik dětských knih, např. *Pokáčovo básničky pro zvědavé dětičky* (2022).

7+

KDYBY HOUBY MĚLY KLOUBY

VÍT JANOTA

akt

VÍT JANOTA KDYBY HOUBY MĚLY KLOUBY

ukázka z knihy

Ilustroval autor
Praha, Dauphin 2023,
80 stran
ISBN 978-80-7645-376-0
věk 7+

Sbírka *Kdyby houby měly klouby* má podtitul: Pro radost sobě i všem hodným dětem napsal, nakreslil a vlastním fontem Sekerníček vy-sázal a graficky upravil Vít Janota. Očekávejme pak hravou a nonsensovou poezii, vážící se ke každodenním věcem (hodinky, kartáček, razítka, výlevka i ty houby) a dojde i na překvapivé předměty z exteriéru (kolejnice, orlosup, míchačka). Celá sbírka se rýmuje ve dvou a čtyřveršových strofách, kterými Vít Janota nešetří, dopočítáme se jich až jedenácti u básně o ožvlé fece, která chce vidět své původní prameny a zastaví přitom elektrárnu („Řeka, ta se začne stydět, vždyť to takhle nejde dál, / a náš příběh, jak je vidět, končí tam, kde začínal“). Nelogické, humorné polohy v dialogu s dětmi autor využívá např. v básni *Hodinky*: „Od rána až do půlnoci / jdou hodinky, jdou a jdou, / bez oddechu, bez pomoci, / jenže nikam nedojdou. // Nesmějte se milé děti, / třeba za to nemohou, / ať je devět či půl třetí / nikdy nejdou po nohou.“ V závěru se dostává k pointě, že hodinky mají přece jen ručičky. Sbíрку také

básník sám ilustroval, kresby mají spíše naivistický neumělecký tón, ale vtip jim upřít nelze.

Vít Janota (1970) vystudoval fyziku na MFF UK, kde působil jako asistent. Pracuje jako návrhář webových stránek, programátor a internetový grafik. Ve svém domovském nakladatelství Dauphin vydal několik interpretačně bohatých, existenciálně a k tíživosti našeho bytí zaměřených básnických sbírek: *K ránu po nebi* (2002), *Fasováni košťat* (2004), *Praha zničená deštěm* (2006), *Miniová pole* (2008) a *Jen třídít odpad nestačí* (2011). Jeho poezie je zastoupena v různých almanaších a sbornících (např. *Nejlepší české básně*).

7+

Pan Nikdo

Ilustrovala Darja Čančíková
Baobab

a bílá tma
Dora Kaprálová

DORA KAPRÁLOVÁ PAN NIKDO A BÍLÁ TMA

ukázka z knihy

Ilustrovala **Darja Čančíková**
Praha, Baobab 2022,
56 stran
ISBN 978-80-7515-142-1
věk 7+

Příběh jedné bezstarostné podzimní neděle, kdy si Isa a Líza pouštějí v parku draka a potom si pochutnávají na palačinkách od maminky, graduje v noční horor: místo tatínka přijde domů pan Nikdo, strach zhmotněný v myslí protagonistek příběhu v bezměrnou antropomorfní bytost, nezvaný návštěvník, který se mamince i dcerám vysmívá, zpochybňuje jejich chování a zve je do Nicoty, odkud sám pochází. V krátkých, jazykově cizelovaných textových úryvcích Kaprálová sugestivně líčí komorní rodinné drama během noční bouře zuřící za temnělymi okny a ukazuje, jak strach ochromuje racionální uvažování. Nechybí však subverzivní humor ani happy end: nakonec je to ta nejmladší, která kurážně vykřikne, že se nebojí. Prozaickou miniaturu rámuje potměšilá akvarely Darji Čančíkové na předsádce knihy a tři soubory rozkládacích ilustrací, jež působivě zachycují scenérii ulice a výjevy z bytu paralyzovaného strachem.

Dora Kaprálová (1975) je spisovatelka a publicistka žijící v Berlíně.

Vystudovala dramaturgii a scenáristiku na JAMU, je držitelkou několika novinářských ocenění (mj. Ceny Mileny Jesenské za r. 2016). Prozaicky debutovala novelou *Zimní kniha o lásce* (2014), věnuje se převážně kratším literárním útvarům (povídky *Ostrovy*, 2019, *Utrpení a jiné žánry*, 2022). Dětský horor *Pan Nikdo a bílá tma* je její první kniha dedikovaná dětským čtenářům.

Darja Čančíková (1982), absolventka ateliéru ilustrace a grafiky na VŠUP v Praze, je držitelkou několika ocenění za Nejkrásnější české knihy. Věnuje se knižní ilustraci, malbě a grafice. Spoluzakládala sdružení grafiků a ilustrátorů KOPR, vydala několik autorských knih (např. *Snítky*, 2005; *Laddugandy*, 2008). Mezi její nejoceňovanější práce patří ilustrace titulu *Knihafoss* (2007) Marky Míkové či povídkového souboru *Čtyřnohá vrána* (2007) Daniila Charmse.

7+

BARBORA KLÁROVÁ - KRISTÝNA PLÍHALOVÁ ZÁLUDNOSTI TĚLA

ukázka z knihy

Ilustrovala **Kristýna Plíhalová**
Praha, Argo 2022,
136 stran
ISBN 978-80-257-3945-7
věk 7+

Lidské tělo se někdy projevuje vpravdě záłudným způsobem: škytá, svědí, chrápe, svírá se v křeč nebo máme v oku tik. Zvídavou dívenku Pěvu přirozeně zajímá, proč se to děje, a v takových chvílích se vedle ní objevuje poučená víla Mžítka, která nečekaně tělesné stavy objasní. Pěvu někdy její přemoudřelý tón rozčiluje, ale nakonec je za vysvětlení ráda. Učí se tak rozumět fungování lidského těla a poradit si v situacích, které mohou být občas docela nepříjemné. Přestože má kniha primárně naučný charakter, chce své čtenáře také pobavit. Tomuto účelu dobře slouží vtipné pseudovýklady typu „křeč způsobuje křeček“ a především kreslený humor Kristýny Plíhalové. Její četné a výrazově pestré ilustrace nejen portréty rudovlasou protagonistku v řadě humorných situací, ale prokládají text také komiksovými stripy či zobrazením Mžítky jako proměnlivé pastelové bubliny. Publikace zaujme svou vizuální expresivitou, kterou manifestuje i grafická úprava textu: střídají se různé velikosti písma i fonty, objevuje se nápadné „ruční

písmo“ inkoustovým perem, přitom rozsah textu je spíše úsporný.

Barbora Klárová (1983) vystudovala na Pedagogické fakultě UK. Působí jako scenáristka, moderátorka a spisovatelka. Spolupracuje s Českou televizí jako hlasatelka a dramaturgyně dětských pořadů. Společně s Tomášem Končinským a Danielem Špačkem se podílela na vzniku knihy *Překlep a Škalroup* (2016), která získala cenu Magnesia litera a Zlatou stuhu. Vydala také pohádkovou knihu *Neobyčejné příhody pana inženýra* (2021).

Kristýna Plíhalová (1985) vystudovala dramaturgii na DAMU. Dlouhodobě se věnuje tvorbě komiksů, které publikuje časopisecky i na sociálních sítích. Profuluje se především v tvorbě pro děti. Vydala obrázkovou příručku *Encyklopedie dobrých skutků* (2020), ilustrovala mj. prózu ze školního prostředí *Škola, základ malérů* (2018) Věry Hudáčkové Barochové či grafický román *Oty Karse V hlavní roli Tomáš Holý* (2021).

7+

KATERINA KAROLIK MŮJ ŠÁLEK UMĚNÍ

ukázka z knihy

ilustrovala autorka
Praha, Albatros 2022,
22 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-00-06825
věk 7+

Absolventská práce Kateriny Karolik představuje devatero obrazů a objektů od světově významných malířů a má šanci se stát malou galerií pro děti, které se chtějí něco dozvědět o vývoji malířství, mohou si ji totiž vzít kdykoliv do ruky a ocitnout se rázem v malé obrazárně. Jde opět knihu, která potěší, zaujme i poučí každého čtenáře. Čtvercová kniha se zakulacenými rohy je příjemná na omak, všechny ukázky světového malířství jsou prezentovány jako prostorové objekty často s motivem šálku a obsahují jen velmi krátký, ale výstižný text. Prostřednictvím obrazu Vincenta van Gogha poznáme v základních rysech impresionismus, různé podoby abstraktního malířství zastupují Vasilij Kandinskij a Piet Mondrian. Přitažlivost realismu je představena kavárenským výjevem Edwarda Hoppera (*Noční ptáci*), kde můžeme sledovat různé odstíny obrazu. Nejhravější inspirací je plastické zpodobnění skákajícího míče Františka Kupky. V závěru si každý může namalovat nebo vlepít obraz, který bude upomínat, jaký šálek umění sám pro sebe zvolil.

Katerina Karolik (1994), běloruská výtvarnice a ilustrátorka žijící od roku 2016 v Česku. *Můj šálek umění* byl vydán za spolupráce Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU, kterou autorka absolvovala. Zabývá se digitálními a analogovými technologiemi, působí v herním průmyslu. Její práce byly publikovány v komiksových antologiích *Aargh!* a *Roll Out the Barrels!*

7+

DAVID KOŠTÁK KDYŽ SE KLÍČOVOU DÍRKOU ROZLIJE TMA

ukázka z knihy

Ilustrovala **Anna Kulíčková**
Praha, Knižní stezka k dětem 2023,
72 stran
ISBN 978-80-11-03493-1
věk 7+

Pohádka na dobrou noc, pusa na čelo od maminky – ale Tomášovi se dneska ještě vůbec nechce spát! Dobrodružství v dětském pokoji teprve začíná, spolu s kapkami neznámého původu... To se klíčovou dírkou vlevá do pokoje tma, podruhé zase přikapává měsíční světlo, jež oživuje věci, a nakonec neznámý šum rozproudí hovor s chuchvalcem prachu pod postelí. Silně imaginativní pohádkový příběh asociativně řetězí jednu nevěšdní představu za druhou a spontánně vtahuje do netušeného děje také malé čtenáře. Nečekané dětské nápady jsou pojmenovány prostřednictvím svěžích metafor a neotřelých přirovnání. Strachu, který se s příchodem tmy přirozeně dostaví, čelí vyprávění odzbrojujícím humorem – domněle strašidlo totiž šišlá. Než se dětská mysl zklidní před spaním, vydá se ještě na noční pout mezi tančící hvězdy a zažije malý horor s kousavým světlem. Záchranou je mamčiná kouzelná pusa, která má ochrannou moc. Krátkým textem se prolínají mimořádně hojné ilustrace upomínající

na dětské kresby barevnými pastelkami.

David Košťák (1991), absolvent oboru teorie a kritika na pražské DAMU, v současnosti působí jako dramaturg Švandova divadla a nezávislého Divadla Letí. Věnuje se také autorské a překladatelské tvorbě. Píše divadelní hry pro různé divácké skupiny, pracuje s výrazným metaforickým jazykem, inklinuje k magickému realismu.

Anna Kulíčková (1992) vystudovala ilustraci a grafiku na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni a následně grafický design na Fakultě umění a designu UJEP v Ústí nad Labem. Pro nakladatelství Meander ilustrovala několik titulů pro děti, zejména lepoprel. Kniha *Když se klíčovou dírkou rozlije tma* vznikla na základě její oceněné diplomové práce, kterou obhájila v roce 2018.

7+

JAKUB MAKSYMOW JIRKA V KOSTCE

ukázka z knihy

Ilustrovala **Veronika Jelinek**
Praha, Běžiliška 2022,
64 stran
ISBN 978-80-88360-23-0
věk 7+

Již třetí svazek edice Užčtu ve stejném formátu měkké vazby umožňuje začínajícím čtenářům ponořit se tentokrát do jednoduchého příběhu sedmiletého Jirky bydlícího „v kostce“. Kostka totiž představuje panelákový dům, ve kterém rachotí zvuky jeho obyvatel a pejskové škrábou drápky o podlahu víc než v činžovním domě. Svou menší kostku sdílí Jirka s rodiči a morčetem Jindrou, s nimiž každé ráno zažívá různé příhody, které se násobí bujarou fantazií Jakuba Maksymova. Třeba když stará pračka vyvolá málem potopu a největší zábavou je sjíždět kánoemi po schodech. Jindy Jirka sní o bubnování a raduje se aspoň z improvizovaného koncertu, kdy začne hrát na pastelky až do takových zvukových výšin, že se přidávají další a další možné i nemožné nástroje, třeba postel, lampička, vařečky, hrnce a topení, a nakonec klukovi odpovídá někdo svými preludii. Veronika Jelinek zvolila k příhodám Jirky a sousedů v domě vtipné koláže a kresby, v nichž může malý čtenář hledat zamaskovaného zvířecího kamaráda. Najde ho třeba

se sluchátky na uších, vždyť kdo má taky ten rámus poslouchat!

Jakub Maksymov (1992), absolvent DAMU, režisér a dramaturg. Jeho doménou je moderní loutkové divadlo a divadlo objektů, poprvé na sebe upozornil loutkovou road movie *Tisíc tuctů* (2016) na motivy povídek Jacka Londona. V tandemu se scénografkou Olgou Ziębińską spolupracuje s kladenským divadlem Lampion (*Myší patří do nebe; Komodo* aj.) a několika dalšími scénami v České republice, v Německu, na Slovensku, Bosně a Hercegovině a v Srbsku. Za své inscenace získal několik ocenění u nás i v zahraničí.

Veronika Jelinek (1985), absolventka Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v oboru animovaná tvorba, svoje studium doplnila o řadu zahraničních zkušeností (např. La Poudrière ve Francii nebo dánském Viborgu). Věnuje se knižní a editoriační ilustraci, animaci a režii. Její ilustrace ke knize *Jirka v kostce* byly vystaveny v rámci 65. přehlídky The Society of Illustrators v New Yorku.

7+

NIKKARIN HUBERT & HUGO 2

ukázka z knihy

Praha, Labyrint 2022,
104 stran
ISBN 978-80-88378-15-0
věk 7+

Jeden z nejlepších komiksových seriálů časopisu *Čtyřlístek* se dočkal už druhé souborové knihy, která i tentokrát přináší pestrou směs zábavných a napínavých příběhů. Svazek vyplněný jedenácti dobrodružstvími bezstarostné titulní dvojice – otce Huberta, spisovatele, arachnofoba, horolezeckého činovníka, a jeho syna Huga, fanouška historie, videoher a stanování – až marnotratně vrší atraktivní zápletky, a přitom i při nevelkém stránkovém rozsahu jednotlivých dobrodružství vzdává hold nejrůznějším dílům a žánrům populární kultury. Postupně tak přijde na řadu variace na foglarovky, duchařská historika, samurajské drama, připomenou se čtyři zvířecí kamarádi z Třeskoprska (při návštěvě Třesconu, fanouškovského festivalu příznivců *Čtyřlístku*) i Pat a Mat (když se otec se synem rozhodnou uklidit si doma). Detailní znalost láskyplně parafrázovaných předloh se tu ale rozhodně nepředpokládá a nevyžaduje: na nečekaně rozvíjených, neotřele pointovaných a přehledně, avšak stále s jiskrou a chutí kreslených komiksových

výpravách Huberta a Huga se čtenář či čtenářka rozhodně neztratí.

Nikkarin (vl. jm. Michal Menšík, 1987) vytváří vesměs autorské komiksy (které si tedy sám píše i kreslí). Knižně debutoval třemi svazky rozsáhlého komiksového projektu *130: Odysea* (2009), *Hodní, zlí a oškliví* (2010) a *Čas hvězdoplavců* (2015). Do fantasy světů se vydal v parodickém, videoherní estetiku a motivikou syceném komiksovém románu *Super Spellword Sága: Legenda o Nekonečnu* (2019), na který aktuálně volně navazuje seriálem *Dungeons & Neons*, otiskovaným v časopise *ABC*. Pro časopis *Čtyřlístek* vytváří od roku 2016 seriál *Hubert & Hugo* (první svazek jejich souborných příběhů vyšel v roce 2021), do časopisu *Raketa* chystal *Dobrodružství Rockyho a Terky* a seriál *Uno, Duo, Tria* (souborně 2022) a aktuálně, od roku 2022 přispívá i do nového sešitového vydání *Rychlých šípů* seriálem *Plantážníci*.

7+

MILADA REZKOVÁ POKROK NEZASTAVÍŠ, ČČČ!

ukázka z knihy

Ilustrovali **Jan Šrámek**
a **Veronika Vlková**
Praha, Paseka 2023,
148 stran
ISBN 978-80-7637-323-5
věk 7+

Děda Kroupa, řečený též Krtek, se s vnukem Kájou chystají na výlet do Londýna a moc se tam těší, zejména na tamní metro. Kájova maminka jim však dala ultimátum: buď se děda naučí pracovat s chytrým mobilním telefonem, nebo se nikam nejede. Láskyplná mezigenerační výměna vědomostí a dovedností může započít, a tak Kája učí dědečka zacházet s tou zrádnou krabičkou a na oplátku se dozvídá mnoho zajímavostí o vývoji počítačů i komunikačních technologií, o předpovídání počasí a digitálních hrách, jednoduše o tom, jak funguje moderní svět. Volné pokračování úspěšného titulu *To je metro, čče!*, oceněného v soutěži Nejkrásnější české knihy, doprovázejí propracované a přesné ilustrace Jana Šrámka a Veroniky Vlkové, které dokážou výstižně pojednat ciferníkový telefon Tesla či kotoučový magnetofon Akai, ale i frontu v supermarketu nebo zaplněnou kubistickou kavárnu Orient.

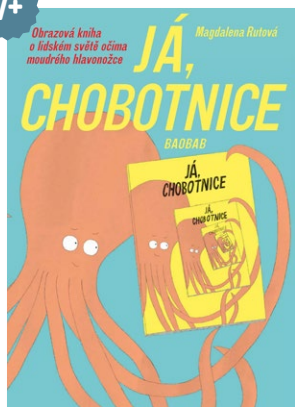
Milada Rezková (1979) vystudovala obor jazyková a literární kultura na PedF Univerzity Hradec Králové. Ve

spolupráci s výtvarníkem Lukášem Urbánkem vytvořila několik obrazových knih o doktoru Rackovi. První svazek příběhů dědy Krtka a jeho vnuka Káji *To je metro, čče!* vyšel v roce 2019.

Jan Šrámek (1983) studoval v Ateliéru intermédií na brněnské FaVU VUT. Je spoluautorem a ilustrátorem knihy *Pionýři a roboti: československá ilustrace a vizuální kultura 1950–1970* (s Pavlem Ryšskou, 2016). Zaměřuje se mimo jiné i na ilustrační zachycování architektury – např. kniha *Pražské vize Kláry Brůhové* (2018, spolu s Veronikou Vlkovou).

Veronika Vlková (1985) vystudovala multimédia na brněnské FaVU. Věnuje se především akvarelové malbě, ilustrovala řadu knih, mezi jinými sbírku pro děti Jana Zahradníčka *Ježíškova košilka* (2017). Spolu s Janem Šrámekem připravila i ilustrace ke knize Romany Košutkové *Apolenka z modrotisku* (2020), společně obdrželi i ocenění Ilustrátor roku 2020 v soutěži Czech Grand Design.

7+

MAGDALENA RUTOVÁ JÁ, CHOBOTNICE

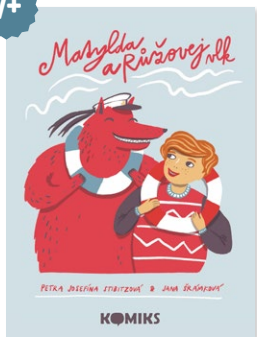
ukázka z knihy

Ilustrovala autorka
Praha, Baobab 2022,
36 stran
ISBN 978-80-7515-156-8
věk 7+

Je neoddiskutovatelným vědeckým faktem, že chobotnice jsou nadány mimořádným intelektem. A jedna výjimečná zástupkyně tohoto druhu se naučila číst i psát, až zatoužila žít jako lidé – nebo je alespoň poznat. Najít si mezi nimi nové kamarády. Dozvědět se, proč posílají na dno moří tolik úžasných vynálezů v podobě potrhanych rybářských sítí, nefunkčních mobilů či plastových lahví. A její sen se splní – nákladní loď ji přiveze do velkoměsta, kde si postaví originální dům, poradí si s bankovním lupičem, zajede na koncert, odrazí xenofobní útok v supermarketu a pořádá velkou párty. Autorská kniha Magdaleny Rutové vyniká mimořádnou myšlenkovou svěžestí a humorným nadhledem, důsledně totiž setrvává u perspektivy hlavonožce, který se ve světě lidí dívá tolika věcem. Sympatická vyprávěčka však nad ničím neohrnuje nos, jen našemu konání velmi kultivovaně nastavuje zrcadlo. Text rozvíjí detailní a prokomponované celostránkové ilustrace, na nichž pochopitelně jako hlavní aktér nikdy neschází čínorodá chobotnice.

Magdalena Rutová (1988) vystudovala ateliér ilustrace a grafiky na VŠUP v Praze. Založila a provozuje linorytovou fotobanku Linostock, svými ilustracemi doprovodila např. knihu *Do vesmíru!* Jakuba Čermáka (2017), *Neskutečná dobrodružství Florentina Flowerse* Marka Tomana (2019, Zlatá stuha za výtvarnou část) či prózu pro děti *Rajčatáci a Banáni* Petra Váší (2023). Úspěch sklízí i její autorská tvorba, audiokniha s dokreslovacím sešitem *Radio BUCH* (2018) či velkoformátová *Já, chobotnice* (2022), dvojnásobně oceněná Zlatou stuhou za literární část v kategorii beletrie pro děti a rovněž jako výtvarný počín roku.

7+

PETRA JOSEFÍNA STIBITZOVÁ - JANA ŠRÁMKOVÁ MATYLDA A RŮŽOVĚJ VLK

ukázka z knihy

Praha, Labyrint 2023,
112 stran
ISBN 978-80-88378-25-9
věk 7+

Komiksů, které vyprávějí o zábavných i napínavých dobrodružstvích dětských hrdinů doprovázených tak trochu polidštěnými zvířecími kamarády, vznikla už i v českém prostředí celá řada, *Matylda a Růžověj vlk* se ale ani v této zaplněné konkurenci rozhodně neztratí. Vděčí za to jak nápaditým, často všednodenním, pokaždé však fantazií ozvláštňovaným scénářům Jany Šrámkové, tak povedené komiksové kresbě Petry Josefíny Stibitzové. Svazek shromažďující do jedné knihy celý seriál, který původně vycházel na stránkách časopisu *Raketa*, přitom dosvědčuje, že jeho autorky výborně rozumějí náležitostem komiksového vyprávění s omezeným stránkovým rozsahem jednotlivých pokračování. Každá z příhod Matyldy (báječné a obyčejné, někdy trochu nespokojené holky) a Růžáka (požitkáře, mlsouna, kapitána parádního hausbótu), jak hrdinka svému partákoví familiárně říká, má pokaždé jen čtyři strany. Díky uvážlivému rozvíjení děje, efektivní kresbě a zručné práci s rozložením komiksové strany, která tak může

podle potřeby pojmout tři nebo také třináct obrazových polí, se ale příběhy nikdy nevěleou ani nepůsobí uspěchaně.

Petra Josefína Stibitzová (1988) absolvovala ateliér ilustrace a grafiky na pražské VŠUP, věnuje se komiksu a knižní ilustraci. Spolu s Miladou Mašinovou vytvořila komiksovou trilogii *Mor* (2016–2017), na texty Vratislava Brabence nakreslila komiks *Pajasan* (2016) a spolu se scenáristkou Terezou Srbovou realizovala biografický komiks o Sidonii Nádherné (*Sidonie*, 2021). Ilustrovala např. *Tajemství Oblázkové hory* (2018) Báry Dočkalové i trojici pohádkových ptačích knih Emmy Pecháčkové *Holub Kolumb* (2013), *Pilot Pírko* (2019) a *The Pip Pap Pap* (2021).

Jana Šrámková (1982) podrobněji na straně 13.

7+

JANA ŠRÁMKOVÁ FÁNEK HVĚZDOPLAVEC

ukázka z knihy

Ilustrovala **Margarita Khavanskí**
Praha, Běžiliška 2022,
54 stran
ISBN 978-80-8836-013-1
věk 7+

Už poetický název krásně vypravené a citlivě ilustrované velkoformátové pohádkové knihy dává tušit její metafyzický přesah: chlapec Fánek prožije během svého dětství řadu ztrát a zklamání, nevzdává se však silné víry v opětovné shledání s tatínkem, který musel nadlouho odejít od rodiny za prací. Jako malý chlapec si Fánek s tatínkem často četli tajemnou zlatou knihu, nad kterou snili o jedinečných barvách a korábech plujících mezi hvězdami. Během let dlouhého odloučení se Fánek k tomuto silnému zážitku společně sdíleného času v mnoha obměnách vracel, a nakonec díky němu v sobě najde také sílu k odpuštění. Příběh knihy není ukotven v konkrétním čase ani místě, přesto vnímáme jeho silný apel odkazující k naší žité přítomnosti. Jazykově výjimečný text, připomínající místy vyjadřování básnické, doprovodila snovými ilustracemi v jemných barevných tónech a s citem pro detail talentovaná Margarita Khavanskí.

Jana Šrámková (1982) vystudovala Evangelikální teologický seminář

a obor tvůrčí psaní a redakční práce na Literární akademii. Výrazně na sebe upozornila prozaickou prvotinou *Hruškadóttir* (2008, Cena Jiřího Orteny 2009). Knihy pro děti začala publikovat v nakladatelství Labyrint (*Putování žabáka Filemona*, 2010; *Zuza v zahradách*, 2015), v poslední dekádě (též jako redaktorka) úzce spolupracuje s nakladatelstvím Běžiliška (*Bratři v poli*, 2017; *Dům číslo 226*, Zlatá stuha 2018 za ilustrace Andrey Tachezy; *Kuba Tuba Tatabahn*, Zlatá stuha 2016 a Honour list IBBY 2018 za ilustrace Filipa Pošivače; *Fánek hvězdoplovec*, Magnesia Litera 2023).

Margarita Khavanskí (1989) je ilustrátorka a grafická designérka pocházející z Běloruska. Vystudovala Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Věnuje se volné tvorbě a knižní ilustraci – pro nakladatelství Běžiliška ilustrovala také krátkou prózu Aleny Šotolové *Fata morgána* (2019).

7+

MARIANA TUTSCHOVÁ O KAPKU VÍC

ukázka z knihy

Ilustrovala autorka
Praha, Labyrint 2023,
80 stran
ISBN 978-80-86803-85-2
věk 7+

Napětí, zábavu i poučení přináší příběh akvarijní ryby skaláry Kláry, která sebere odvahu a vyskočí ze sklenice s přehřátou vodou, dostane se do potoka, pak do řeky a zamíří za životem v moři. Popohání ji nespokojenost s vlastním tělem (má prý totiž od pruh navíc!), ale také odhodlání rozhodovat sama o sobě a jít za svým snem. Cestou potká spoustu dalších zvířat, od anakondy po axolotla, tereje a leskyni, a zjišťuje přitom, že pochybnosti o vlastním vzhledu netrápí jen ji. Každý jsme jiný a víc se počítá, jak je kdo prospěšný a dovede nabídnout pomocnou ruku. Příběh by obstál sám o sobě, v druhém plánu je však navíc odrazovým můstkem k výkladu ustálených slovních spojení. Klára má totiž na kahanku, ale taky má kliku, protože potká jednoho dobráka od kosti. Mariana Tutschová navázala na osvědčený koncept své předchozí autorské knihy nazvané *Levou zadní*, v níž dětem vysvětluje význam i jazykový původ asi tří desítek idiomů, a především díky jejich nápaditému zapojení v textu ukazuje, že jsou přirozenou

součástí jazyka. Pozoruhodný, hravý text doprovázejí barevně přitažlivé ilustrace, jejichž základem je kolorovaná kresba.

Mariana Tutschová (1989) vystudovala Grafický design na Fakultě umění a designu UJEP v Ústí nad Labem, absolvovala zahraniční studijní pobyt ve Francii. Účastnila se výstav Grafika roku 2013 a 2016, získala ocenění v soutěži Národní cena za studentský design. V nakladatelství Labyrint vydala tři autorské knihy, aktuální novince předcházela brožovaný bedekr *Zkratky* (2017) s tipy, jak efektivně nakládat s časem, a původně magisterská práce upravená do knižní podoby s názvem *Levou zadní* (2018), na kterou získala stipendium Nadace Miroslava Šaška.

7+

MARTIN VOPĚNKA SOFINKA A PAMĚŤ STROMŮ

ukázka z knihy

Ilustrovala **Aneta Františka Holasová**
Praha, Práh 2023,
84 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7252-967-4
věk 7+

Šestiletá Sofinka pobývá tentokrát týden u prababičky. Ta žije ještě „postaru“, topí dřívím a Sofinka jí klade závažné otázky. V dialogu s prababičkou spolu vhodným způsobem hovoří o životě, jeho konci a prodloužení bytí zesnulých v dalších generacích anebo o zániku a paměti staletých stromů, které byly vykáceny u rybníka. Na hřbitově, který společně navštíví, si holčička přeje, aby na náhrobku přibýlo slovo pradědeček, i když se narození pravnučky nedočkal. Smutek prababičky a Sofinky vystřídá radost z nově založené aleje, jež v obou probudí touhu vysadit znovu stromy k milovanému rybníku. Mezigenerační souznění podtrhují akvarely Anety F. Holasové, které pastelovou barevností přírodních scenérií a obou postav přispívají k srozumitelnosti vypravování. Holčička má fantazijní představy a v jedné přemýšlí o tom, proč se stromy nemožno bránit proti kácení. Ilustrátorka zde nápaditě zobrazila snový boj větví a zelených úponků stromů proti lidské dravosti.

Martin Vopěnka (1963) je nakladatel a spisovatel, píše pro čtenáře všech věkových kategorií. Za svou tvorbu pro děti a mládež dostal řadu ocenění, mj. Zlatou stuhu za knihu *Nová planeta* (2015). Podle fantasy románu *Spící město* (2011, pokračování *Spící spravedlnost* a *Spící tajemství*, 2013) byl natočený stejnojmenný celovečerní film (2021). V loňském roce vydal hutně ilustrovanou knihu o životní pouti Václava Havla (*Václav Havel mocný bezmocný ve 20. století*, ilustrace Eva Bartošová). V roce 2023 mu vyšla bilanční sbírka básní *Jen jednou za věčnost*.

Aneta Františka Holasová (1985) debutovala autorskou knihou *Lumír včelaří* (2013), přeloženou do několika jazyků. Vedle autorských publikací s protagonisty z říše hmyzu (*Motýl, který neuměl létat*, 2019) ilustrovala např. *Tonču a krasojezdcu* (2019) Robina Krále či knihy Jiřího Kahouna (*Medvídek Popo*, 2019) a předchozí Vopěnkův příběh *Sofinka a záhadné zvířátko* (2021).

7+

MARCELA VOSTŘELOVÁ - ESTER STARÁ MEKY MEK! SKUTEČNÝ SVĚT ZVÍŘÁTEK

ukázka z knihy

Ilustrovala **Marcela Vostřelová**
Praha, Pop-Pap 2022,
46 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-908744-0-4
věk 7+

Obrázková kniha na vědně téma poznávání domácích neboli hospodářských zvířat *Meky mek!* zaujme dětské čtenáře a dospělě rodiče hned na první pohled svou promyšlenou grafickou úpravou. Kartonové desky skrývají lepoperele, které se sestává z celostránkových ilustrací s výjimatelnou šablonou konkrétního zvířete, a podněcuje tak děti k vlastní tvorbě. Na protilehlé straně se vždy nachází krátká rýmovaná báseň Ester Staré a obě autorky tak v součinnosti poezie a ilustrace navozují atmosféru hravosti. Překvapivou složkou knihy jsou delší doprovodné texty, které pojednávají o etologických aspektech chovu zvířat, tj. vnímání pocitovosti živých tvorů s jejich zálibami a rituály. Závažný je vždy poslední odstavec, který popisuje kruté zacházení se zvířaty ve velkochovech, kde trpí psychicky i fyzicky a často odcházejí na jatka předčasně. Je na zvážení dospělého prostředníka, kdy a jak s touto částí seznámí dětské čtenáře.

Ester Stará (1969) vystudovala logopedii a speciální pedagogiku na

PedF UK. Vedle publikací na podporu komunikačních dovedností dětí (*Povíš mi to?* 2015) píše také pohádkové příběhy (*Sedík a Bubi*, 2018), a poezii pro děti školního věku (*Každý bulí nad cibulí*, 2017). Její knihy nejčastěji doprovázejí ilustrace jejího manžela, výtvarníka Milana Starého. Patrně nejznámějším titulem je její pohádková knížka *Chrochtík a Kvíalka: Na cestě za blyškovým prásátkem* (2012, ilustrace Martina Matlovičová), která získala Zlatou stuhu za literární i výtvarné ztvárnění.

Marcela Vostřelová (1988), absolventka Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni, ilustrátorka, malířka a zakladatelka nakladatelství Pop-Pap. Věnuje se ilustraci určené zejména menším dětem, vytváření interaktivních knih a volné tvorbě. V průvodu *Galerie aneb Arturovo dobrodružství* (2015) zprostředkovala nejmenším čtenářům první kontakt s díly věhlasných českých tvůrců. V roce 2017 vydala lepoperele z recyklovaného kartonu *Byl jeden domeček*, doplněné šablonami na kreslení.

9+

NEŽ DOČTEŠ TUTO VĚTU, NARODÍ SE NA ZEMI 21 DĚTÍ.

DAVID BÖHM TEĎ. NEŽ DOČTEŠ TUTO VĚTU, NARODÍ SE NA ZEMI 21 DĚTÍ

ukázka z knihy

Praha, Labyrint 2023,
112 stran
ISBN 978-80-86803-86-9
věk 9+

Titul samotný působí možná trochu tajemně, svazek s názvem *Teď. Než dočteš tuto větu, narodí se na Zemi 21 dětí* by mohl být o ledasčem. Jak se ale čtenář dozvídá hned vzápětí, „v téhle knížce jde o čas“ a právě nápadité ohledávání všemožných dotazů souvisejících s plynutím, trváním i překotným poskakováním času stojí ve středu pozornosti nejnovější autorské knihy Davida Böhma. Na otázky jako například „Jak vypadá hodina?“, „Co se dá stihnout za 1 minutu?“, „Jak dlouho trvá teď?“ a „Jaký bude svět za 100 let?“ se tu odpovídá strhující koláží přístupně a srozumitelně podaného textového výkladu, lákavě hravých ilustrací, fotografií dokreslovaných i zachycujících pro tento účel vytvořené plastiky, dojde ale i na výtvarný experiment (automatické kresby vznikající vždy přesně 60 minut), „časovou osu času“ a využití archivních obrazových materiálů. Výsledek, kterého se touto promyšlenou a pohlcující mozaikou Davidu Böhmovi daří dosáhnout, je nečekaný, originální a ve svém uchopení nelehkého tématu až překvapivě komplexní.

David Böhm (1982) debutoval souborem komiksových pohádek z Afriky *Ticho hrocha* (2009), velký čtenářský i kritický ohlas posbírala *Hlava v hlavě* (2014), svérázná encyklopedie s nápaditými uměleckými i odbornými výklady funkce hlavy posazené na našem krku (knihla byla oceněna v soutěžích Nejkrásnější česká kniha roku a Magnesia Litera). Četných překladů – do němčiny, italštiny, ruštiny, korejštiny – se dočkala práce *Jak se dělá galerie* (2016), vytvořená společně s kolektivem autorů z Moravské galerie v čele s Ondřejem Chrobákem. Autorská encyklopedie *A jako Antarktida* (2019) získala v roce 2020 Magnesia Literu i Zlatou stuhu a také prestižní Německou cenu za literaturu pro mládež.

9+

PĚTR BROŽ VESMÍRNÍČEK ANEŽ USÍNÁME S VĚDOU

ukázka z knihy

Ilustrovala **Lucie Škodová**
Praha, Dobrovský 2022,
160 stran
ISBN 978-80-277-0382-1
věk 9+

Vydejme se na cestu naší Sluneční soustavy v otázkách a odpovědích! Hned první záladný dotaz „Proč to v noci na nebi tolik září?“ by možná leckterému rodiči připravil perné chvílky, a takových témat obsahuje *Vesmírníček* rovnou sedm desítek. Věcné exkurzy v knize působí stručně a výstižně, komplikované věci se daří vykládat přehledně a srozumitelně. Petr Brož se přitom na své čtenáře nedívá shůry, fungování geologie naší domovské planety i mimozemských těles netrivializuje, ale ani výklad nezahlcuje cizími slovy a odbornými exkurzy. Přitažlivosti knihy zásadně přispívají povedené populárně-naučné ilustrace, které jednotlivé dvoustránky s otázkou a odpovědí obohacují o veselé roztančené, ale přitom detailní vizualizace popísaných jevů, principů, vlastností i moderních astronomických technologií. Jako zábavný prvek pro odlehčení fungují komentáře sympatické dvojice „červíků poznání“. Nejenže hryžou čtenáře, ale zvládají vše i trefně glosovat.

Petr Brož (1984) je český geolog specializující se na sopečné projevy na planetě Mars. Odborně působí v Geofyzikálním ústavu Akademie věd ČR, za svou vědeckou práci byl oceněn cenou Nadání Josefa, Marie a Zdenky Hlávkových a Prémii Otto Wichterleho. Aktivně se podílí na rozvoji české Wikipedie a velkou pozornost klade i na popularizaci vědy, které se věnuje na sociální síti X. Na úspěch *Vesmírníčka* už stihl navázat další knihou: *Geostorky* (2023) přináší 25 příběhů z geovědy.

Lucie Škodová (1984) vystudovala učitelství výtvarné výchovy a psychologie na Pedagogické fakultě ZČU v Plzni, specializuje se především na populárně-naučnou ilustraci. Pod autorskou značkou Ajejeej vydává omalovánky a nejruznější didaktické materiály pro děti i rodiče. Svými ilustracemi přispívá do dětského časopisu *Sluníčko*. Pokračuje ve spolupráci s Petrem Brožem a po *Vesmírníčku* svými ilustracemi, nákrety a mapkami vybavila i *Geostorky*.

9+

ROBIN KRÁL JEDEN KLUK Z VESNIČKY KVĚTUŠÍN

ukázka z knihy

Ilustrovala **Olga Yakubovskaya**
Praha, Albatros 2022. Poezie: edice
poezie pro děti; svazek 5,
94 stran
ISBN 978-80-00-06534-2
věk 9+

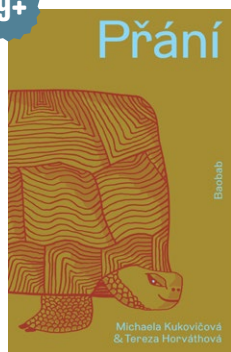
Jeden kluk z vesničky *Květušín* je soubor nápaditých a čtivých limeriků, což jsou básně o pěti verších s rýmovou strukturou a-a-b-b-a. Zavedou nás do českých vesnic, měst a městysů s roztočivými názvy, které inspirovaly Robina Krále k hravosti a lehkosti básnění. Pro příklad nemusíme jít daleko: „Jeden kluk z vesnice Štidla / si ochočil dvě šidla / Vrhala mu na zeď stín / s krajkováním žilkovým, / jímž měla protkána křídla.“ Král zde dokázal vytvořit verše na takové místní názvy, jako jsou Veleň, Ctiboř, Halže, Pryska a Cep, a tak kromě vlastních básní skýtá tento titul i pobídku ke geografické zvědavosti. Ilustrovaní doprovod Olgy Yakubovské konkrétně doslovuje Královny básně, na některých stranách se její vodové kresby přímo vpíjejí do vtipné pointy animované klasiky („Jeden pán z městečka Zlína / prý deset dní nevyšel z kina. / Dostal ho ven až můj známý, / když mu slíbil autogramy / obou dvou medvědů od Kolína“). Na závěr můžeme citovat jednoho zaníceného učitele, který o této sbírce limeriků prohlásil: „Našel

jsem v nich mnohou inspiraci a především naději, že by děti ve škole mohly zase jednou mít upřímnou radost ze čtení i psaní poezie.“

Robin Král (1981) podrobněji na straně 4.

Olga Yakubovskaya (1985) je česko-běloruská malířka, ilustrátorka, grafička, lektorka výtvarného umění a ruční knižní vazby. Absolvovala Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara na ZČU v Plzni (obory knižní vazba a ilustrace). Své výtvarné práce vystavovala kromě Česka též v Japonsku, Rusku nebo na Ukrajině. Ilustrovala interaktivní dvojjazyčný titul *Nejprv práce, potom zába-va* Lukáše Csicselyho (2017).

9+

MICHAELA KUKOVIČOVÁ - TEREZA HORVÁTHOVÁ PŘÁNÍ

ukázka z knihy

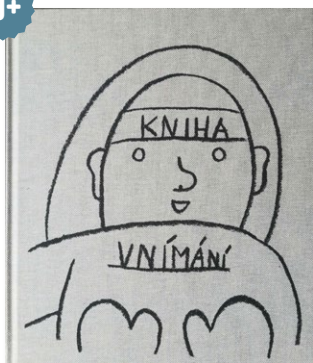
Ilustrovala **Michaela Kukovičová**
Praha, Baobab 2022,
40 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7515-155-1
věk 9+

Zdánlivě jednoduchý příběh pojednává o oboustranné hluboké náklonnosti maminky Tony a jejího syna Titiho. Zůstali sami poté, co je opustil táta, a postupně se dostávají do sociálních problémů. Stěhují se do stále menších bytů, pak Tony onemocní a zůstanou na ulici. Vyprávěčem všech jejich postupných strastí je Titi a jejich pád do bezdomovectví vypadá nejdříve jako lákavé dobrodružství, ale v určitém okamžiku čtenáři dojde, že oba hrdinové tuto realitu doopravdy žijí. Významným pojítkem příběhu je želva Beáta, na kterou se Titi v těžkých chvílích obrací a která nakonec Titiho s Tony dovede k vytočenému bydlení. V beznadějně chvíli se tak zjeví pan Pes se svým domem, kde oba mohou zůstat a společně hospodařit, Tony opět začne pracovat a kluk znovu chodit do školy. Obálku knihy zdobí výrazná kresba želvy, pro vnitřní obrazový doprovod Michaela Kukovičová zvolila realistické kresby, které působí jako precizní prvorepublikové ilustrace z magazínů.

Michaela Kukovičová (1968) vystudovala animaci na VŠUP, kde nyní vyučuje v ateliéru ilustrace a grafiky. Charakteristický výtvarný rukopis jí vynesl řadu ocenění, např. Zlatou stuhu 2004 za knihu *Kouzelná baterka* (ve spoluautorství s Olgou Černou), s ilustracemi k titulu Aleny Ježkové *Prahou kráčí lev* (2008) zvítězila v příslušné kategorii soutěže Nejkrásnější česká kniha. Hlavnímu městu se věnovala i v inspirativním průvodci *To je Praha* (2015, s Olgou Černou). Sbírkou básní Petra Borkovce *Modrá agáve* (2021) doprovodila květinovými kolážemi.

Tereza Horváthová (1973), absolventka romanistiky na FF UK, je spolumajitelkou a šéfredaktorkou nakladatelství Baobab. Podílela se mj. na uměleckonaučné knize opatřené dětskými ilustracemi *Stromovka aneb Abeceda vzácných či všelijak nádherných stromů* (2010, s Jiřím Dvořákem) a albu Evy Macekové *Prázdniny s Oskarem* (2018). V roce 2020 vydala sociálně kritickou novelu *Sydney. My dva z B.*, nominovanou na Magnesii Literu.

9+

LUCIE LUČANSKÁ KNIHA VNÍMÁNÍ

ukázka z knihy

Ilustrovala autorka
Strakonice, Lux – Michal Štěpánek
2022,
77 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-906919-6-4
věk 9+

Kniha vnímání v režném plátně zaujala porotu soutěže Nejkrásnější česká kniha, která tento titul předradila mezi nejlepší autorské knihy a ocenila jej 1. místem. Její věkové zařazení je snadné: je pro všechny, kteří dokážou vnímat krásu všednosti. Kapitoly jsou rozděleny podle smyslů – postupně dojde na zrak, sluch, čich, hmat a chuť – a těm Lucie Lučanská věnuje kresby inspirované procházkou po její vesnici. Mezi jednotlivými kapitoly věnujícími se jednotlivým smyslům se mění barvy, druhy papíru i způsoby výtvarného zpracování. Zrak evokuje spoustu barev, které jsou pojmenovávány až k zážitku měnících se odlesků s ubývajícím světlem, zatímco hmat je vyveden v šedobílé kombinaci a kresby tu obsahují hmatatelné třeptky, které již na omak vyvolávají silný prožitek. Má je rukavice, šiška, obojek psa, ale i náruč mámy. A chuť je představována kontrastními pocity (kyselost × sladkost) a oblíbenými jídly takovým způsobem, až se čtenářům sbíhají sliny.

Lucie Lučanská (1990) vystudovala v Ateliéru ilustrace a grafiky na pražské UMPRUM. Střídá čistě autorskou tvorbu s ilustrátorskou prací. Ve spolupráci s nakladatelstvím LUX vydala *Kniha vnímání*, která vznikla v rámci její disertační práce pod vedením Juraje Horvátha a byla oceněna v soutěži Nejkrásnější česká kniha roku 2023. Mezi další práce Lucie Lučanské patří *Jíra* (2020) nebo ilustrační doprovod k hebrejskému abecedáři *Alef, Bet, ted!* (text Alžběta Glancová, 2019).

9+

RADEK MALÝ - NIKOLA LOGOSOVÁ LEGENDA O SVATÉ HOLČIČCE

ukázka z knihy

Ilustrovala **Nikola Logosová**
Praha, Meander 2022,
28 stran
ISBN 978-80-7558-209-6
věk 9+

Pražská pověst o svaté holčičce vypravuje o malé Anně, která se narodila s duší strážného anděla. Byla i v útlém věku velmi vstřícná vůči bližním, vše by rozdala a pomáhala potřebným. Jednoho dne za bouřky vypadla z okna, když natahovala ruce po panence, a po její smrti se začaly objevovat zázaky o jejím krátkém životě, který doprovázelo dobro. Přispívá k nim ojedinělý náhrobek s vytesanou postavou dívenky v klidné oáze na Malostranském hřbitově mezi rušnými ulicemi na hranici Smíchova a Košíř. Na jejím pomníku jsou dodnes rozsvěčovány svíčky a objevují se drobné dary. Lidé stále věří v zázraky této ochránčyně dětí. Radek Malý příběhy o svaté holčičce napsal podle historických záznamů a knížky Františka Kožíka, která vyšla v roce 1943. Svatá holčička tak znovu ožívá v křehkém vypravování a ilustracích Nikoly Logosové, které jsou syceny do okrových a zelených odstínů a rámuje je kresby květin, hraček a andělů.

Radek Malý (1977) vystudoval bohemistiku a germanistiku na FF UP

v Olomouci. Pedagogicky působí na FSV UK a Vysoké škole kreativní komunikace. Na melancholicky laděnou básnickou knihu *Listonoš vítr* (2011, Magnesia Litera 2012, Čestná listina IBBY 2014) navázal sbírkou *Moře slané vody* (obě s ilustracemi Pavla Čecha). S Renátou Fučíkovou vytvořil knižní portrét *Franz Kafka – člověk své i naší doby* (2017). V roce 2022 vydal soubor cestovní lyriky pro mladé čtenáře *Pohlednice z nešťastných měst*.

Nikola Logosová (1992) vystudovala ateliér ilustrace a grafiky na VŠUP v Praze. Věnuje se knižní ilustraci a autorským knižním projektům. Za cestovní deník *New York Zine* získala první místo v soutěži Nejkrásnější česká kniha roku 2017. Výtvarně doprovodila řadu knih pro děti, např. *Předvečer svatého Mikuláše* (2017) Lukáše Csicselyho, *Klub divných dětí* (2019) Petry Soukupové nebo uměleckonaučnou knihu *Pozor, doktor! Dějiny medicíny v sedmi dnech* (2019) Petra Svobodného a kol.

9+

MARKÉTA PILÁTOVÁ BÁBA BEDLA A DÍVKA NA HŘEBENI

ukázka z knihy

Ilustrovala **Martina Trchová**
Praha, Meander 2023,
72 stran
ISBN 978-80-7558-219-5
věk 9+

Markéta Pilátová ve své bohaté tvorbě pro děti nezdídko otevírá vážná, nesnadná témata, která umí srozumitelně podat v pohádkově laděných příbězích s jasně čitelným poselstvím. V *Dívce na hřebeni* se věnuje válkám a bojům, pomstě a odpuštění. Protagonistkou je nebojácná Ariadna, odkazující svým jménem k antické mytologii, kterou Pilátová do příběhu původně z hřebenu jesenických hor také dovedně vplete. Ari je válečný sirotek, v lese přečkala pět dlouhých zim, poznala tajemství záhadných lišejníků a naučila se naslouchat skrze čas. Setká se s Bábou Bedlou, podivuhodnou bytostí, která se dovede proměňovat z člověka v houbu, aby mohla pomáhat dětem v nesnázích, ji obdaří kouzlem neviditelnosti. Pohádková linka příběhu pokračuje vyprávěním o princezně z Granady a o kočkách s modrými očima. Snové ladění knihy umocňují originální ilustrace Marty Trchové, vytvořené pomocí akvarelových sprejů, v nichž citlivě překrývá barvy a rozostřuje kontury.

Markéta Pilátová (1973) vystudovala romanistiku a historii na FF UP v Olomouci. Působila jako novinářka, překladatelka a lektorka češtiny. Píše pro dospělé i pro děti. Pohádkovými prvky jsou prochnuty její knihy o japonské holčičce *Kiko*. Napsala také trojici příběhů, inspirovaných osudy slavné gorily z pražské zoo (*Gorilí táta*, 2013; *Co vyprávěla gorila*, 2019; *Gorilí táta v Africe*, 2021). *Bába Bedla a dívka na hřebeni* volně navazuje na příběh z konce druhé světové války nazvaný *Bába Bedla* (2021), zařazen do mezinárodního katalogu The White Ravens).

Martina Trchová (1983) vystudovala výtvarnou výchovu a český jazyk na PedF UP v Olomouci. Věnuje se také hudbě, skládá písňové texty a zpívá. Knižně debutovala v roce 2015 ilustrovanými zápisky *Deníky z Ladakhu*, jež jsou inspirovány její cestou do Malého Tibetu. V roce 2023 vydala silent book *Babi* inspirovaný osobními zážitky matky a vnučky z období pandemie.

9+

PETR VÁŠA RAJČATÁCI A BANÁNI

ukázka z knihy

Ilustrovala **Magdalena Rutová**
Brno, Host 2023,
224 stran
ISBN 978-80-275-1452-6
věk 9+

Možná i hrozilo, že by se Metéte, Kája, Káj a Zrz mohli přes léto trochu nudit, ale když si začali říkat Strážci ráje a naučili se sbírat slova a zvuky, lovit duchy, fotit očima a tancovat, jak jim zrovna srdce velí, začaly se dít věci. Přípravy na rozhodující souboj s konkurenční partou Banánů, kteří napodobují Mirandu O., rapují a jsou vlastně dost cool, si vyžádají spoustu práce a pořádnou dávku odhodlání – co všechno ale při cestě za skvělou a originální performancí zažijí! Zvítězí se svým vystoupením Rajčatáci, nebo Banáni? A jak do toho všeho zasáhne dědeček a tak trochu kouzelný kocour Felíny? Petr Váša využívá hravě vyprávění o jednom velkém prázdninovém dobrodružství k představení principů svého „fyzického básnictví“, činí tak ale natolik zábavně a živelně, až to čtenáře přímo láká vyzkoušet, začít si do rytmu odříkávat „Vít vane, listí šustí“ a podat se okamžiku. Takovou výzvu jsou ostatně i rámuující návodné pasáže, kdy se jeden ze Strážců, Káj, při zapisování svých vzpomínek přímo obrací na čtenáře. Elegantně

vypravenou knihu „akorát do kapsy“ doplňují zdařilé, neidealizující ilustrace Magdaleny Rutové.

Petr Váša (1965) je brněnský básník, textař, hudebník a vysokoškolský pedagog, propagátor „fyzického básnictví“ a improvizčního experimentu, frontman, duše a srdce hudebního uskupení Ty syčáci!, zpěvák skupiny Jasná páka. Vydal již řadu knih pro dospělé (nedávno např. básnickou sbírku *Štěstí*, 2021 nebo prózu *Idealisti*, 2018), *Rajčatáci a Banáni* jsou jeho první prózou určenou dětským čtenářům.

Magdalena Rutová (1988) podrobneji na straně 12.

11+

STANISLAV BERAN ZTRACENÝ V POVĚTRÍ

ukázka z knihy

Ilustroval **Ján Kurínec**
Brno, Host 2023,
216 stran
ISBN 978-80-275-1427-4
věk 11+

Na léto za prarodiči jezdí Mikuláš už několik let, s místními dětmi si ale moc do oka nepadlí – vidí v něm jen Pražáka a posmívají se mu. Tak trochu znučeného Mikuláše zaujme tajuplný soused Čurda, o kterém děda s babičkou nechtějí moc mluvit, říkají „že je praštěnej“, že si třeba před mnoha lety sestavil letadlo, ale sebrali mu ho „esenbáci“. Když jednou Mikuláš souseda sleduje až do podivné plechové skříně, ocitne se zničehonic mezi legionáři v Irkutsku. Čurda, který si kdysi stavěl letadlo Aloise Kašpara, protože s ním chtěl překročit hranice, je Mikulášovi při podivných výpravách zprvu nedobrovolným a nerudným průvodcem, postupně k sobě ale nacházejí cestu. Mikulášova dědečka a Čurdu však rozděluje mnohem dávnější nepřítelství... Stanislav Beran ve svém povedeném prvním románu pro děti vypráví o moderní české historii i naší totalitní minulosti a zvládá toho na nepřehledně rozsáhlé ploše opravdu hodně. Uváživě se přitom vyhýbá rozvleklým historickým exkurzům, raději jen lákavě nadhazuje a věří,

že zaujatý čtenář už si vše potřebné dohledá sám.

Stanislav Beran (1977) vystudoval učitelství českého jazyka a dějepisu na Pedagogické fakultě UJEP v Ústí nad Labem. Po básnickém debutu *Zlodům* (2002) se věnoval zejména povídkové tvorbě (např. aktuální *Schrödingerův hotel*, 2023). Ve svých rozsáhlejších prózách se často vrací k tématům čerpajícím z moderní historie – román *Vyšehradští jezdci* (2016) nabídl příběh z Prahy padesátých let.

Ján Kurínec (1983), slovenský ilustrátor a grafik. Svými ilustracemi doprovodil např. knihu Františka Kreutze a Petera Mišáka *Zbojníci: Povesti o horehronských hôrnych chlapcoch* (2022). Je iniciátorem populárně-naučné edice Veda pre deti, pro kterou ve spolupráci s odborníky ze Slovenské akademie věd připravil tři úspěšné tituly (*Najznámejšie experimenty vo fyzike*, 2020, *Klikal som a čítal som*, 2020, a *Najznámejšie experimenty v psychológii*, 2022).

11+

KATEŘINA ČUPOVÁ - ESTER KUCHYŇKOVÁ - VOJTĚCH MATOCHA PRAŠINA - KRONIKY: PODIVNÉ PROCHÁZKY

ukázka z knihy

Praha, Paseka 2023,
3 sešity po 24 stranách
ISBN 978-80-7637-382-2 (1. sešit),
978-80-7637-383-9 (2. sešit),
978-80-7637-384-6 (3. sešit)
věk 11+

Petra Kotátková je influencerka – její online kanál specializující se na záhady a tajemství má 8589 followerů, kamarádů u nicméně napočítala o dost míň. V honbě za novým obsahem se rozhodne vypravit na Prašinu, připojit se k organizované „podivné procházce“ a odhalit, jestli na všech těch věhlasných záhadách opravdu něco je, nebo zda se jedná o nafouknutou bublinu, která má jen vylákat peníze ze zvědavců. A skutečně, právě o to samozvanému průvodci Tadeášovi Jemnému jde. Střetnutí internetové hvězdičky s podnikavým místňákem ale po odhalí věci, které možná zůstávaly skryty z dobrého důvodu... Nového pokračování příběhů z Prašiny, započatých úspěšnou knižní trilogií a rozvíjených rozsáhlým komiksem *Křídový panáček*, se tentokrát ujala dvojice českých komiksových autorek a jejich výprava do tajemné čtvrti, kde nefunguje elektřina, jen dosvědčuje originalitu a životnost celého fikčního světa Vojtěcha Matochy. Zábavně rozevzlátá kresba podtrhuje spíše lehčí, bezstarostnější pojetí předkládaného příběhu

(jakkoli o napětí taky nebude nouze), čímž se *Podivné procházky* odlišují od předchozího až osudově vážného komiksového seriálu.

Kateřina Čupová (1992) je česká komiksová scenáristka a výtvarnice, ilustrátorka a animátorka. Své krátké komiksy, za které získala již tři ceny Muriel, otiskuje v časopisech a sbornících jako *AARGH!*, *Bublifuk* či *Vějíř*, velkou řadu svých prací uveřejňuje na internetu, kde je aktivní i pod přezdívkami Chechula a faQy. Knižně autorsky debutovala rozsáhlou komiksovou adaptací divadelní hry Karla Čapka *R.U.R.* (2020), která se již dočkala překladu do několika světových jazyků. V roce 2022 vydala autorskou komiksovou knihu *Hrnečku, vař!*, zábavně kombinující motivy z klasických pohádek s rurální idylou i humoristickou parafrází na (super)hrdinské příběhy.

Ester Kuchynková (1993) podrobněji na straně 6.

ŠTĚPÁNKA JISLOVÁ - VIKTOR SVOBODA - MARTINA FISCHMEISTER SUPRO

ukázka z knihy

Praha, Crew 2023,
160 stran
ISBN 978-80-7679-260-9
věk 11+

Superhrdinské příběhy platí už řadu let za nejpopulárnější a minimálně díky filmovým adaptacím nejmýnosnější žánr soudobé komiksové produkce, v českých podmínkách ale takto zaměřené komiksy dosud vznikaly jen zřídka. *Supro*, nad kterým se potkala zkušená komiksová autorka Štěpánka Jislová s kreslířem Viktorem Svobodou a ilustrátorkou (zde koloristkou) Martinou Fischmeister, neskrývá ambice nabídnout domácímu publiku moderní a sebevědomou variaci na vyprávění o superhrdinech. Ve světě *Supra* si může superschopnosti dopřát každý, kdo na to má, a komu snad finanční prostředky scházejí, ten může využít výhodné půjčky. Partnerky Ida a Evelína se snaží zachovat si v tomto lehce dystopickém světě zdravý rozum i svůj vztah, protože ale jedna z nich patří mezi nejslavnější hrdinky planety, zatímco druhá se té možnosti vzdala, nebudou to mít jednoduché. Kompetentně rozpracovaný scénář podtrhuje promyšlená a dynamická kresba, která bezproblémově snese srovnání se zahraniční žánrovou produkcí.

Štěpánka Jislová (1992) vystudovala Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni, komiksu se věnuje jako scenáristka a kreslířka. Debutovala v roce 2016 historickým komiksem *Češi 1938* na scénář Pavla Kosatíka. Za komiks *Bez vlasů* (2020) získala spolu s Terezou Drahoňovskou cenu Muriel. Jejím zatím posledním autorským počinem je *Srdcovka* (2023), rozsáhlý autobiografický komiks o moderních partnerských vztazích.

Viktor Svoboda (1989) studoval animaci na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Knižními ilustracemi doprovodil např. románovou sérii Kláry Smolíkové a Jiřího W. Procházky *Tajná dvojka A + B*.

Martina Fischmeister (1995) vystudovala malbu na Art&Design Institutu v Praze. Svými příznakově barevnými ilustracemi přispívá do deníku *Právo* i časopisů *Redway*, *Nový Prostor* a *Raketa*, ilustrovala ale třeba i soubor *Divočina. Povídky pro Duhu* (2019).

MICHAL ŠAMKO MÁJKY A TOTEMY

ukázka z knihy

Ilustroval **Petr Polák**
Praha, Kher 2023,
176 stran
ISBN 978-80-87780-37-4
věk 11+

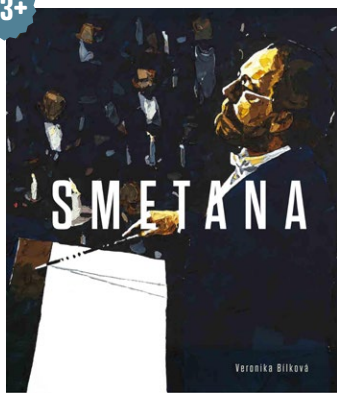
Ve vzpomínkové próze *Májky a totemy* vypravuje romský kluk Michal / Mižko o svém dětství a dospívání v jedné podkrkonošské vesnici za doby normalizace. Představuje svou sedmičlennou rodinu, propojenou zvyky a rituály jak romské, tak křesťanské tradice. Defilují před námi rodičovské, sourozenecké, sousedské a přátelské vztahy mezi dětmi a dospělými, ale sledujeme i různé neshody a rozmišky, v nichž nevyšťupují do popředí rasistické útoky. Život v Radkyni je doprovázen prožíváním cyklického roku, Šamko barvitě vypráví o vitání jara, velikonočních svátcích nebo o prázdninových dnech a s nimi spojenými slavnostmi. Do popředí pak vystupují pŕtky dvou nepřátelských „kmenů“ Apačů, jehož členy jsou Mižko a jeho sourozenci s indiánskými přezdívkami, a Slamáků z vedlejší vesnice. Na totalitní dobu, ve které všichni hrdinové žijí, je nahlíženo dětským až naivizujícím pohledem, nicméně romská rodina a její přátelé čas od času musejí čelit různým nařčením. Do prózy jsou zakomponovány romské věty a oslovení (včetně lákavých

názvů pokrmů), které srozumitelně přibližují bilingvní prostředí postav. Kniha má výraznou grafickou úpravu, barevná obálka vhodně koresponduje s konkrétními pérovkami Pavla Poláka.

Michal Šamko (1967) je předsedou občanského sdružení Wakeren — Mluvte, které pořádá vzdělávací a volnočasové aktivity pro romské děti a dospělé. Pracuje ve zdravotnictví. Píše povídky, básně nebo vzpomínkové prózy *Čírlatuno dživipen / Jak jsme dříve žili* (soubor *Všude samá krása*, 2021). *Májky a totemy* (2023) jsou jeho knižním debutem.

Petr Polák (1997), ilustrátor a grafik, bakalářský titul získal na pražské UMPRUM v ateliéru ilustrace a grafiky, zaměřoval se na písmo a ilustraci. Spolupracoval s dětským časopisem *Raketa* a v roce 2021 získal cenu v komiksové soutěži Muriel ve studentské kategorii za soubor tří mysteriózních povídek *Močál*. Dlouhodobě se věnuje tvorbě ilustrací pro *Deník N*.

13+

VERONIKA BÍLKOVÁ BEDŘICH SMETANA

ukázka z knihy

Ilustrovala autorka
Praha, Verzone 2022,
168 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-87971-54-3
Věk 13+

Kdyby to bylo možné, doporučili bychom tuto autorskou životopisnou knihu do všech škol, třeba už jen jako pomůcku pro výběr opery k shlédnutí, o které by si pak všichni mohli přečíst příslušnou kapitolu. V autorské knize Veroniky Bílkové se propojila dovednost psát o hudbě a libretech jednotlivých oper a zároveň text doprovodit malbami oplývajícími vážnými a temnými tóny, jež odkazují k životu Bedřicha Smetany a jeho tvůrčí cestě. Texty k hudebním dílům zdobí skvostný výtvarný doprovod, ze stránek plastickey vystupují hlavní postavy s charakteristickými inscenačními rysy včetně rejů vesničanů v barevných krojích. Koncepte knihy je velmi zdařilá, vše začíná pobytém Smetany ve Švédsku, a sleduje skladatelsvy snahy o vytvoření původní české opery i obtíže, které jej při tomto úsilí provázely. Českou společnost bylo potřeba vychovat a naučit ji vnímat operní kusy. *Bedřich Smetana* Veroniky Bílkové odkrývá tuto nelehkou pouť tehdejšího obrozeneckého publika za pochopením

krás hudby Bedřicha Smetany a jeho soupeřníků.

Veronika Bílková (1994) absolvovala Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara na ZČU v Plzni. Podílela se na kolektivních publikacích tamního ateliéru didaktické ilustrace *Česká zima* (2018) a *Hrdinky* (2020), jež vznikly pod vedením Renáty Fučíkové. Nyní umělecky působí v autorském ateliéru v Litomyšli. Její autorská kniha *Ludwig van Beethoven* (2020) byla nominována na Národní cenu za studentský design a na BIB v Bratislavě jí mezinárodní porota udělila čestné uznání za nakladatelský počín (2021). *Bedřich Smetana* je druhým svazkem ediční řady nakladatelství Verzone o životě a tvorbě významných hudebních skladatelů. Kniha získala Zlatou stuhu (2023) ve výtvarné kategorii Literatura faktu pro děti a mládež.

13+

NOEMI CUPALOVÁ CYKLISTA CYRIL

ukázka z knihy

Ilustrovala **Marie Urbánková**
Praha, Běžiliška 2022,
76 stran
ISBN 978-80-88360-18-6
věk 13+

Patnáctiletý Cyril má před sebou velké prázdninové dobrodružství: čeká ho více než 1700 kilometrů na kole, aby dorazil z Čech až do Marseille, kam veze šátek, a symbolicky tak plní slib svého pradědečka, který se tam kdysi zamiloval. Co se asi cestou přihodí jemu? Jednoduchou přiběhovou linku rozvíjejí vzkazy na pohlednicích, které sympaticky sebevědomý cyklista posílá domů, i situační historky a čtivé dialogy rodinných příslušníků a kamarádů, kteří Cyrila ve svých myšlenkách doprovázejí. Uměleckonaučný cestopis efektně propojuje fikci (jež však má reálný námět, jak se čtenáři dozvědí v tiráži) s fakty doloženými na mapách. Vítaným doplňkem jsou i naučné vsuvky třeba o Tour de France, jazykové rozmanitosti Švýcarska či cyklistických rekordech. A nescházejí ani praktické rady, jak spravit pichlé kolo, jak se chovat při nehodě či jaké platí v různých zemích dopravní předpisy. Pestrrou žánrovou koláž vizuálně propojuje nezaměnitelný rukopis výtvarnice Marie Urbánkové, jejíž stylizace postav nikdy nezapomíná také na humor.

Noemi Cupalová (1990) studovala Literární akademii Josefa Škvoreckého, věnovala se pedagogické práci s dětmi. Umělecky debutovala v nakladatelství Běžiliška knížkou prvního čtení *Zvíře, které není vidět* (2020), o imaginárním kamarádovi školačky Míny, následoval netradiční příběh o respektu nazvaný *Karlíček a vosy* (2021), zařazený díky ilustracím a grafické úpravě Hany Šardějové mezi Nejkrásnější české knihy roku. Pro edici Mikroliška napsala Noemi Cupalová mikropříběhy *Vyhořelí dinosauri* a *Pán, který škytal* (oba 2022).

Marie Urbánková (1995) studuje v ateliéru filmové a televizní grafiky na VŠUP v Praze. Věnuje se tvorbě animovaných filmů, jako výtvarnice dlouhodobě spolupracuje s časopisem *Raketa*. Ilustrovala mj. pohádkový příběh z cukrárny *Tajemství za sněhovým knirkem* (2017) Milady Rezkové a po dvou knihách Ester Staré (*Jedééém*, 2018, *Boudo budko*, 2023) a Jana Jirků (*Táta a princezna Rozárka*, 2020, *O bagřiku Honzíkovi*, 2022).

LAUREÁTI UÝROČNÍCH CEN V OBLASTI LITERATURY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZLATÁ STUHA 2023 - LITERÁRNÍ ČÁST

Kategorie Beletrie pro děti

Magdalena Rutová za autorskou knihu *Já, chobotnice* (Baobab) v katalogu 2022/2023 na s. 12

Kategorie Beletrie pro mládež

František Tichý za knihu *Rekrut 244* (ilustrace Stanislav Setinský, Baobab) v katalogu 2021/2022

Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež

Eva Horská za autorskou knihu *Opi* (Albatros) v katalogu 2021/2022

ZLATÁ STUHA 2023 - UÝTVARNÁ ČÁST

Kategorie Beletrie pro děti

Eva Volfová za autorskou knihu *Nitka a zatoulaný knoflíček* (Baobab)

Kategorie Beletrie pro mládež

Andrea Tachezy za ilustrace knihy *Mojenka* (text Olga Stehlíková, Host) v katalogu 2021/2022

Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež

Veronika Bílková za autorskou knihu *Bedřich Smetana* (Verzone) v katalogu 2022/2023 na s. 21

Kategorie Výtvarný počín roku

Magdalena Rutová za autorskou knihu *Já, chobotnice* (Baobab) v katalogu 2022/2023 na s. 12

ZLATÁ STUHA 2023 - KOMIKS

Kateřina Čupová za autorský komiks *Hrnečku, vař!* (Argo) v katalogu 2021/2022

ZLATÁ STUHA 2023 - ZVLÁŠTNÍ OCEŇENÍ ZA NAKLADATELSKÝ POČÍN

nakladatelství 65. pole za knihu *Deklarace: Všeobecná deklarace lidských práv v povídkách, ilustracích a rozhovorech* (Zuzana Noviková /ed./, Andrej Novik (ed.)

nakladatelství Kher za knihu *Povídání u povidel / O vakeriben paš o lekvaris* (autorka Květoslava Podhradská, ilustrace Klára Zahradková)

MAGNESIA LITĚRA 2023 - KATEGORIE LITĚRA ZA KNIHU PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Jana Šrámková za knihu *Fánek hvězdoplavec* (ilustrace Margarita Khavanski, Běžilíška) v katalogu 2022/2023 na s. 13

MURIEL 2022 - KATEGORIE NEJLEPŠÍ KOMIKS PRO DĚTI

Kateřina Čupová za autorský komiks *Hrnečku, vař!* (Argo) v katalogu 2021/2022

PARTNEŘI PUBLIKACE

Svaz českých knihkupců a nakladatelů

Mariánské náměstí 190/5,
P. O. Box 177
110 01 Praha 1
T: 224 219 944
E: sckn@sckn.cz
W: www.sckn.cz

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR

c/o Národní knihovna ČR
Mariánské náměstí 190/5
110 00 Praha 1
T 221 663 379
E skip@nkp.cz
W www.skipcr.cz

Česká sekce IBBY

E ibbyczechrepublic@gmail.com

NAKLADATELSTVÍ UVEDENÁ NA STRANÁCH 4–21

Albatros

c/o Albatros Media a.s.
5. května 1746/22
140 00 Praha 4
T 261 397 200
E albatros@albatrosmedia.cz
W www.albatrosmedia.cz

Argo

Milíčova 13
130 00 Praha 3
T 222 781 601, 733 650 762
E argo@argo.cz
W www.argo.cz

Baobab

Plavecká 1355/14
128 00 Praha 2
T 605 195 614
E info@baobab-books.net
W www.baobab-books.net

Běžiliska

Škroupovo náměstí 1283/4
130 00 Praha 3
T 776 059 005
E info@beziliska.cz
W www.beziliska.cz

CREW

Čáslavská 15/1793
130 00 Praha 3
T 724 241 590
E obchod@crew.cz
W www.crew.cz, www.obchod.crew.cz

Dauphin

Podleší 12
378 81 Staré Město pod Landštejnem
T 777 120 613
E redakce@dauphin.cz
W www.dauphin.cz

Drobek

c/o Dobrovský s. r. o.
Antala Staška 511/40
140 00 Praha 4
T 542 220 320
E poradime@knihydobrovsky.cz
W www.knihydobrovsky.cz

Nakladatelství Host

Radlas 5
602 00 Brno
T 545 212 747
E nakladatelstvi@hostbrno.cz
W www.hostbrno.cz

KHER, z. s.

Veverkova 1172/33
170 00 Praha 7
T 773 231 155
E nakladatelstvi@kher.cz
W www.kher.cz

Knížní stezka k dětem

Vratislavova 74/7
128 00 Praha 2
T 777 007 830
E info@kniznistezka.cz
W www.kniznistezka.cz

Labyrint & Raketa

Dittrichova 5
120 00 Praha 2
T 224 922 422
E labyrint@labyrint.net
W www.labyrint.net

Lux – Michal Štěpánek

Tisová 115
386 01 Strakonice
T 722 758 140
E lux.nakladatelstvi@email.cz
W www.lux-books.cz

Meander

Zubatého 1
150 00 Praha 5
T 724 312 300
E nakladatelstvi@meander.cz
W www.meander.cz

Nakladatelství Paseka

Vítkova 286/5
186 00 Praha 8
T 734 603 236
E knihy@paseka.cz
W www.paseka.cz

Píkola

c/o Euromedia Group a.s.
Nádražní 762/32
150 00 Praha 5
T 296 536 111
E objednavky-vo@euromedia.cz
W www.euromedia.cz

Portál

Klapkova 1867/2
182 00 Praha 8
T 283 028 111
E naklad@portal.cz
W nakladatelstvi.portal.cz

Nakladatelství Práh

Smiřického 492/3
169 00 Praha 6
T 603 350 053
E vopenka@prah.cz
W www.prah.cz

Pop-Pap

Roháčova 145/14
130 00 Praha 3
T 736 615 166
E marcela@pop-pap.cz
W www.pop-pap.cz

Verzone

U Průhonu 17
170 00 Praha 7
T 733 717 394
E verzone@verzone.cz
W www.verzone.cz

O AUTORECH

Jana Čeňková absolvovala FF UK, působí na katedře žurnalistiky Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK. Specializuje se na historii i kritiku literatury a ilustrace pro děti a mládež a kulturní publicistiku (Osvaldová, B., Čeňková, J. *Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami* (2017)). Edičně uspořádala mj. výbory pro děti *Říkadla pro celý den a taky navečer* (2007, 2022) nebo Josefa Václava Sládka (*Od žežulky k Mikuláši*, 2016). Je hlavní editorkou kolektivní monografie *Válečné dětství a mládí (1939–1945) v literatuře a publicistice* (2016), *Odkaz Oty Hofmana literatuře a filmu* (2018) a *Jestlipak víte, kdo je lyrik? O poezii pro děti a mladé čtenáře* (2022) aj. Do roku 2017 pracovala jako čestná předsedkyně České sekce IBBY, je členkou Českého PEN-klubu a spolku Magnesia Litera. V obtýdeníku *Tvar* v letech 2018–2021 redigovala občasnou přílohu o literatuře pro děti a mladé čtenáře *Triangl*.

Pavel Kořínek vystudoval bohemistiku na FF UK. Působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, kde se specializuje na populární kulturu a dějiny a teorii komiksu. Byl hlavním editorem dvousvazkových *Dějín československého komiksu 20. století* (2014), připravených společně s Tomášem Prokúpkem, Martinem Foretem a Michalem Jarešem, a autorsky se podílel též na úvodové monografii *V panelech a bublinách: Kapitoly z teorie komiksu* (spolu s Martinem Foretem a Michalem Jarešem, 2015). V posledních letech připravil rozsáhlé knihy o seriálech *Punťa. Zapomenutý hrdina českého komiksu 1934–1942* (2018, spolu s Lucií Kořínkovou) a *Čtyřlístek. První půlstoletí v Třeskopských* (2019). Kurátorsky se podílí na výstavních přehlídkách českého komiksu doma i v zahraničí, působí jako předseda České akademie komiksu.

Jitka Nešporová vystudovala bohemistiku a překladatelství/tlumočnictví na FF UK. Překládá německojazyčnou beletrii (mj. *Jacob se odhodlá milovat* Catalina Doriana Floresca, *Ten den* Angeliky Overath, *Zimní včely* Norberta Scheuera), pracuje jako literární redaktorka a publicistka, od r. 2009 úzce spolupracuje s literárním časopisem *iLiteratura*, kde je těžištěm její práce vedle německy psané literatury také tvorba pro děti a mládež. V součinnosti se zahraničními kulturními instituty, Pražským literárním domem a Světem knihy moderuje autorská čtení a přednáší o nejnovějších překladech německy psané prózy.

NEJLEPŠÍ / KNIHY / DĚTEM

Výběr z českých knih pro děti a mládež 2022/2023

Texty © Jana Čeňková, Pavel Kořínek & Jitka Nešporová, 2023

Ilustrace na obálce © Tomáš Staněk, 2023

Design © Tibor Vízi, 2023

Vydala Komise pro dětskou knihu Svazu českých knihkupců a nakladatelů ve spolupráci s Českou sekcí IBBY a SKIP v Praze roku 2023

Uzávěrka dat: 20. 10. 2023

Texty lze citovat výlučně s odkazem na autory

Počet stran 24

ISBN 978-80-908778-2-5

www.nejlepsiknihydetem.cz
www.facebook.com/NejlepsikNihyDetem

